

یشتیهاد میتیام که قسمت شش از ماده یازدهم بترتیب ذیل اصلاح شود (د) در محل انتخاب معروفیت نامه داشته باشند.

یشتیهاد آقای سلطان العلماء مقام متبع ریاست جلیله - یشتیهاد میکنم تبصره ذیل بعد از شرط چهارم از ماده یازدهم اضافه شود.

اشخاصی که تصدیقنامه مدارس عالی را دارا هستند سن بیست و پنجسال کافی است.

۷۰ سال نباشد

۴- دو محل انتخاب معروف باشد یشتیهاد آقای یاسائی - مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی- بنده یشتیهاد میکنم فقره ۷ ضمیمه ماده ۱۱ شود فقره ۷ لاقال ششماه قبل از موقع انتخاب در حوزه انتخابیه ساکن باشد

ایشان یشتیهاد آقای یاسائی- مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی بنده یشتیهاد میکنم فقره چهارم اینطور اصلاح شود

۴- سن ایشان کمتر از ۳۰ و زیاد از هفتاد سال نباشد

محل باشند یا اقلا دوسال در محل انتخاب توقف کرده باشد

یشتیهاد آقای آقا سید محیی العین و آقا سید یعقوب - بنده یشتیهاد میکنم که منتخب یا از اهل محل باشد یا اینکه درحوزه انتخابیه قبل از انتخاب دوسال متوقف باشد

یشتیهاد شاهزاده محمد ولی میرزا - بنده یشتیهاد میکنم در ماده ۱۱ جمله ۶ چنین نوشته شود قبل از اعلان انتخاب لاقال ششماه در محل انتخابه مقیم یا یکسال سابقه اقامت داشته باشد - وجهه ۳- دارای تصدیقنامه از مدارس متوسطه یا از مدارس علوم دینی

نایب رئیس- یشتیهادی راجع بخدمت جلسه رسیده است

جمعی از نمایندگان- صبیح است نایب رئیس- چون فردا روز عید است و باید از طرف مجلس چند نفر برای شرفیابیی حضور و الاحضرت معین شوند لذا شش نفر بقرعه معین میشوند

آقا سید یعقوب - بنده در این مسئله مخالفم

نایب رئیس- بفرمائید آقا سید یعقوب - تا حالا در دوره سوم چهارم و همچنین در دوره پنجم عید حضرت زهرا عید رسمی نبوده است که نماینده از طرف مجلس میروند اینست که بنده مخالفم

نایب رئیس- چون قبلا در همین مجلس انتخاب شده است و شرفیاب هم میشده اند و سابقه هم دارد این است که هم انتخاب میشود.

نایب رئیس- چون قبلا در همین مجلس انتخاب شده است و شرفیاب هم میشده اند و سابقه هم دارد این است که هم انتخاب میشود.

یشتیهاد آقای سر کبیک زاده وهدل- الملک - بنده در ماده یازدهم یشتیهاد میکنم دو قسمت ۴ نوشته شود سن ایشان کمتر از سی و زیاد از هفتاد باشد مگر دیبله های مدارس عالی که در بیست و پنجسالگی میتوانند انتخاب شوند.

یشتیهاد آقای میرزا جوادخان خوئی و آقای اقبال الممالک - بنده یشتیهاد میکنم فقره شش از ماده یازدهم باین ترتیب نوشته شود.

۶- درحوزه انتخابیه متوطن بالاقل ششماه قبل از موقع انتخاب در آنجا ساکن باشد.

یشتیهاد آقای دولت آبادی در ماده یازدهم حق یشتیهاد میکنم در شرایط انتخاب شوندگان اضافه شود که منتخب باید متاد با استعمال اقون نبوده باشد. یشتیهاد آقای شیروانی - یشتیهاد میکنم قسمت چهارم ماده یازدهم بطریق ذیل اصلاح شود.

۴- سن ایشان کمتر از بیست و پنج و زیاد تر از هفتاد نباشد

یشتیهاد آقای اشکر - بنده یشتیهاد میکنم بجای کلمه متنوعه در فرناز (مگر اهل دیانت از ملل متنوعه مسیحی- زردشتی- کلیسی) در قسمت دوم ماده ۱۱ کلمه تلاته نوشته شود

یشتیهاد آقای حاج میرزا عبدالوهاب بنده یشتیهاد میکنم بماده ۵ ضمیمه شود اجزاء بلدی

یشتیهاد آقای ضیاءالواعظین یشتیهاد میتیام که قسمت چهار از ماده بترتیب ذیل اصلاح شود ۴ سن آنها کمتر از ۳۰ سال و زیاد از هفتاد و پنج نباشد

یشتیهاد آقای شیخ الرقیین زاده - بنده یشتیهاد میکنم که ماده ۱۱ بطریق ذیل تنظیم شود - ماده ۱۱ انتخاب شوندگان باید دارای صفات ذیل باشند

۱- متدین بدین اسلام باشند مگر ایرانیان زردشتی مسیحی کلیسی مذهب

۲- خط و سواد فارسی داشته باشند

۳- سن ایشان کمتر از ۳۰ و زیاد از ۷۰

یشتیهاد آقای کازرونی- بنده یشتیهاد میکنم که قسمت ششم از ماده ۱۱ (دوم محل انتخاب معروف باشد) حذف شود

یشتیهاد آقای سردار شایر - بنده در ماده ۱۱ در قسمت شش راجع بمعروفیت محلی کافی نیدانم کمالا معروفیت عموم محل را داشته باشد ومدتی اقلا دو سال در آن محل متوقف بوده باشد

یشتیهاد آقای تدین مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی- یشتیهاد میکنم که جزو چهارم از ماده ۱۱ (۴) سن ایشان کمتر از سی و زیاد از هفتاد سال نباشد با استثنای اشخاص فارغ التحصیل از مدارس عالی که در سن ۲۵ سالگی میتوانند انتخاب شوند

یشتیهاد آقای حاج میرزا عبدالوهاب بنده یشتیهاد میکنم قسمت ششم از ماده یازدهم اینطور نوشته شود اقلا سه سال در محل انتخاب ساکن بوده باشد

یشتیهاد آقای سر کبیک زاده - بنده یشتیهاد میکنم قسمت ۶ از ماده یازدهم بطریق ذیل نوشته شود

۶- در هر کدام از نقاطیکه حوزه های انتخابیه تشکیل میشود لاقال یکسال توقف داشته باشد

یشتیهاد آقای یاسائی - بنده یشتیهاد میکنم فقره ۳ از ماده یازدهم اینطور اصلاح شود

۳- اقلا صاحب تصدیقنامه مدارس ابتدائی بوده یا لاقال معلومات کلاس ششم ابتدائی را دارا باشد

یشتیهاد آقای تقی زاده یشتیهاد میکنم شرط اول اینطور نوشته شود خود و دیوشت او تبیه ایران بوده باشد

یشتیهاد آقای شیروانی- بنده یشتیهاد میکنم قسمت اول ماده یازدهم اینطور اصلاح شود

۱- ذکور و تبیه ایران باشد و قسمت اول ماده دوازدهم حذف شود

یشتیهاد آقای سلطان العلماء مقام متبع ریاست جلیله یشتیهاد میکنم که شرط ششم از ماده ۱۱ باین طریق اصلاح شود ۶ اهل این حوزه بقراردیل است

در تاریخ دوشنبه قره جمادی الاولی ۱۳۴۲ پنجمین نظار تشکیل و در تاریخ دوم جمادی الاولی شروع بکار نموده اند. اعضاء چهارحوزه قره ایام اخذ تفرقه و استرداد آرا را مطابق قانون تعیین و اعلان کردند. در ۲۶ جمادی الاولی اخذ آراء تمام شده و جمعه ها را مهر کرده و در ۲۷ شروع بقرائت نمودند

نظر باینکه راجع بصندوق بوکان شکایاتی از طرف مردم واصل شده بوده و انجمن نیز عقیده بتجدید انتخاب آقاسمت پیدا کرده مراتب بوزارت داخله اطلاع و بتلگراف مساعده که از وزارت داخله در این موضوع رسیده بود انجمن مجددی در بوکان تشکیل و تجدید انتخاب در آن حوزه بعمل آمده از مقدار ۱۴۴۲ رأی مستخرجه پنج قسمت این حوزه کسانیکه دارای اکثریت بوده اند بقراردیل است.

آقای رئیس الوزراه ۴۰۴۶ رأی •

آقای آقا میرزا محمد رضاساوات ۲۰۰۰ رأی و چون آقای رئیس الوزراه از قبول و کالت این حوزه امتناع جسته اند آقای مساوات حاضر اکثریت وشبه ۳ نمایندگی ایشان را با اکثریت تصویب رایوروت آنرا تقدیم مجلس شورای ملی میدارد

نایب رئیس- آقای متقی

مدر العلماء متقی - بنده مخالفم- نایب رئیس- میدانم برای جلسه بعد آقای طهرانی (اجازه)

طهرانی - بنده متأسفم که قانون انتخابات در این دوره آمد بمجلس و تا آخر دوره هم نخواهد گذشت و با اینکه ما باید در این دوره يك کارهای اساسی کرده باشیم هنوز قانون استخدام معلین را در مجلس نیاورده اند و معلین بدست هلاک بر اینک مشمول قانون استخدام نیستند از يك جا حقوق آنها را بعنوان تقاضا کسر میکنند و از يك جا میگویند شما را باید کثرت کنیم

از این جهت استدعا میکنم برای جلسات بعد قانون استخدام معلین جزو دستور شود

نایب رئیس- جلسه را ختم میکنم جلسه بعد روز شنبه سه ساعت قبل از ظهر دستور هم مالیات تصاعده و چون همه برای رأی گرفتن کافی نیست در جلسه آتیه در یشتیهاد آقای طهرانی رأی گرفته میشود

(مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی سهام السلطان غلی اقبال الممالک مظلم السلطان

جلسه یکصد و دوازدهم صورت مشروح مجلس یوم شنبه بیست و هفتم جدی ۱۳۰۳ مطابق بیست و یکم جمادی الثانیه ۱۳۴۳

(مجلس دوساعت و ربع قبل از ظهر ریاست آقای سهام السلطان نایب رئیس تشکیل گردید)

صورت مجلس یوم پنجشنبه بیست و پنجم جدی را آقای میرزا جوادخان قرائت نمودند

نایب رئیس- آقای احتشام الحکماء (اجازه)

احتشام الحکماء- بنده قبل از دستور مرضی دارم.

نایب رئیس- آقای مدبر الملک (اجازه)

مدبر الملک- بنده هم قبل از دستور مرضی دارم.

نایب رئیس- آقای دستغیب (اجازه)

دستغیب- قبل از دستور مرضی دارم.

نایب رئیس- در صورت مجلس مخالفی نیست؟

آقا سید یعقوب- بنده مخالفم.

نایب رئیس- بفرمائید.

آقا سید یعقوب- بنده تقهیدم این صورت جلسه مخصوصاً یک نظر بیرحمتی نسبت به بنده داشته است. وقتی که آقای هاد السلطنه فرمودند که راجع به منتخب سواد و خطبند کثرت داشتن را بنده مخالفم و يك بیاناتی فرمودند در جواب ایشان بنده توضیح مفصلی عرض کردم که نباید اینقدر نسبت به منتخب و منتخب هر دو سخت گیری کرد.

این را که نوشته اند هیچ نوشته اند هم که بنده موافق بودم خوب بود يك ترتیب اثری بصورت جلسات داده شود.

یکی دیگر در مسئله تعیین عدو برای شرفیابی حضور و الاحضرت بوده که بنده گفتم این عباد اعیاد رسمی نبوده و سابقه هم نداشته است آنرا هم نوشته اند خوب است اقلا موافقت موافق و مخالفت مخالف نوشته شود و يك ترتیبی بشود که بصورت جلسه اطمینان باشد.

نایب رئیس- اصلاح میشود. دیگر مخالفی نیست؟

(اظهاری نشد)

صورت جلسه تصویب شد • آقای احتشام الحکماء (اجازه)

احتشام الحکماء- در چندین قبل که بوجه مملکت مطرح بوده هفتاد هزار تومان خانواری را مجلس رد کرد. موضوع عشر اوقاف هم بلا تکلیف ماند معنی ملنی شدن هم این است که از مردم مطالبه

نکنند متأسفانه بوجوب تلگرافاتی که این چند روز رسیده است تصدیق داران ماله در ولایات با کمال جدیت و عجله خانواری و همچنین بنمشر اوقاف را مطالبه میکنند حالا اگر آقایان نمایندگان محترم اصلاح بدانند خوب است از طرف مقام محترم ریاست تذکری بوزارت ماله داده شود که بوزارت ماله متحد المالی بنام ایالات و ولایات صادر کنند که خانواری را موقوف بدارند. نیم عشر اوقاف هم عجله موقوف المطالبه باشد تا تکلیفی معلوم شود.

نایب رئیس- آقای مدبر الملک (اجازه)

مدبر الملک- در چندین قبل بنده خاطر هست لایحه راجع باصناف تبرید و قرانی برای عرایض از طرف دولت تقدیم مجلس شورای ملی شد. و با یک دلالی رد شد که اگر مثلا يك تفران یک ربعی بشود آن رعیت چون دو قران ندارد مانع برای دادن عریضه و تطالم کردن او خواهد شد دلالی دیگری هم هست که حالانته خواهم توضیح بدهم.

متأسفانه حالا میگیرند مالکین و رهاهای فراه اطراف طهران شکایت میکنند که وزارت ماله دوقران را از آن ها میگیرند و اگر پول نداشته باشند تبرید بگیرند و بر ریشه شان الصان کنند عریضه آن ها را نمی پذیرند این است که بنده خواستم تقاضا کنم آقایان و کلاه صلاح بدانند و اجازه شوری ملی لایحه را با اکثریت رد کرده است چرا دوقران پول تبرید عریضه مطالبه میکنند.

بعضی از نمایندگان- صحیح است.

نایب رئیس- آقای داوود (اجازه)

داوود یکی از مسائلی که فوق العاده برای ترقی مملکت اهمیت دارد و میدانم همه آقایان هم بآن علاقه مند هستند و در ضمن مذاکرات قبلی هم که با اغلب آقایان کردم دیدم کاملاً طرف توجهشان است و بالاخره باشخاصی که مراجعه کردم و یشتیهادی را که حالا تقدیم میکنم امضاء فرمودند.

مسئله امنیت قضائی است و مخصوصاً یکی از وسائل مهم امنیت قضائی عبارتست از ترتیب رفتار دولت یا اشخاصیکه با او طرف معامله هستند یا بیابارت اخیری ترتیب دعوی مردم برد دولت غالباً دیده میشود که يك قوانینی در اداری نظر چندان دارای اهمیت نیست و وقتی که نگاه میکنم تصور نمیکنم که این قانون يك آثار و نتایج فوق العاده داشته باشد ولیکن مهم ترین نتایج را بطور غیر مستقیم می شود از همان قوانین گرفت

همه مجلس تمام دردم امروزه بواسطه فقر و بدبختی که مملکت را گرفته است متوجه قضایای اقتصادی هستند البته مسائل اقتصادی یکی از آن مسائلی است که اگر ممکن بشود مجلس تمام اوقاتش را صرف آن بکنند میبایستی کرده باشد

و بنده خودم شخصاً از مقدمین این مسئله بودم و هستم و از وقتی که بایران برگشتم وقتی که صحبت میکردم کنفرانس میدادم روزنامه مینوشتم و یادرجس بودم همه وقت مقتضی میدانستم در اینخصوص اقدام شده و نتیجه گرفته شود.

اقدام هم کرده ام و باز هم دارم میکنم.

اما باید تصدیق کرد مادامی که همین قانونی که الان بنده بطور طرح یشتیهاد میکنم تکفرد پایه اصول ترقیات و اقتصادیات بر آب خواهد بود.

ما میخواهیم در این مملکت يك شرکت های بزرگی تاسیس شود و يك امتیازاتی بگیرند و يك کارهای مهمی بکنند.

کارخانجاتی بیاورند و بالاخره منابع تروت را را بکار بیندازند که بتوانند از آنها استفاده کنیم.

ولی غالباً اشخاصی که ذوق این کار ها را دارند یاسر مابه و با فکر و اطلاع دارند میترسند اقدام نکنند

برای اینکه يك شمس میآید و يك امتیازی را میگیرند البته اگر از اتباع داخله نباشد میتواند اطمینان داشته باشد که اگر از خودش هم تجاوز کند هیچ طور نمی شود

ولی اگر از اتباع ایران باشد این بدت باید هر روز پشت يك دفتر تحریر یا میز فلان وزارت خانه یا فلان اداره برود و گرفتار باشد و هر روز دچار کشمکش است و هر مدیر اداره که میآید میگوید این قرار داد بر ضرر دولت است و يك نظر تازه اتخاذ می کند

از این جهت برایش امنیت و اطمینانی نیست.

بنابراین اگر ما میخواهیم در این مملکت يك شرکتهائی تاسیس بشود و خود آنها يك کارهایی بکنند باید طوری بکنیم که مصون از تعرض دولت باشند یعنی اگر دولت خواست با آنها تمایزی برخلاف قانون بکنند بتوانند او را يك محکمه بکشند و محاکمه کنند و نگذارند محکشان از بین برود.

و بالاخره چون اصل قضیه راهه آقایان مطلبند نمی خواهم داخل تفصیل و شرح بدهم طرحی یشتیهاد شده است عده از آقایان هم امضاء فرموده اند (یعنی داشتیم اگر بسیار آقایان هم میدادم امضاء می کردند منتها خواستم زودتر بمجلس داده شود و تعطیل نشود)

امیدوارم هفتم کیسیون محترم مبتكرات هم بزودی راپرت آنرا تهیه و تقدیم مجلس نمایند که مطرح شود و گمان میکنم اگر این طرح بگذرد بزرگترین خدمت نسبت بمملکت ایران است (طرح مزبور را تقدیم نمودند)

يك چیز دیگر هم میخواستم راجع بدستور امروز عرض کنم چون لایحه مالیات تصاعده جزء دستور امروز است بنده خواستم آقایان را متشکر کنم که این لایحه در کمیسیون قبل نوشته شده و راپرت آنرا هم ممبر محترم سابق تهیه کرده بودند بنده هم همان راپرت را آوردم بمجلس و چون در ضمن شورسکلی نظر مجلس معلوم شد و نتیجه بدست آمد کمیسیون خود را ملزم میدانم که در آن لایحه يك تجدید نظری بنیاید

باین مناسبت خواستم تقاضا کنم که این لایحه از دستور امروز خارج شود تا کمیسیون دو آن تجدید نظر نماید.

از يك عده از آقایان هم دعوت شده که نظریات خودشان را در اینخصوص بیان کنند.

البته پس از تجدید نظر تقدیم شده و مجدد جزء دستور خواهد شد

بعضی از نمایندگان - صحیح است نایب رئیس- آقای دستغیب (اجازه)

دستغیب یکی از حقوق لاینفک مجلس بود که یکی از حقوق ملت و نمایندگانش این است که در بعضی از امور که سوه تقاضی یا اشتباهی برایشان دست بدهد از وزیرا سوال کنند و یکی از حقوق نمایندگان و مجلس این است که وزراء چندان تأملی در این قضیه نکنند و نگذارند زیاد طول بکشد و بیایند جواب سؤالات را بدهند.

اگر چه در آن نظامنامه که تا زود درش تجدید نظر میشود و بنده هم بصوت آن کمیسیون مستخرم گویا مدت معین شد که هر سؤالی چندر باید طول بکشد ولی هجالتاً خواستم با آقایان محترم تذکر بدهم سؤالاتی که از آقایان وزراء میشود خوبست بزودی بیایند جواب بدهند.

مخصوصاً بنده دو سؤالی است تقریباً پنج شش ماه میشود از وزارت ماله کرده ام و هنوز برای جواب حاضر نشده اند يك سؤالی دیگر هم از وزارت معارف است که تقریباً هفتاد روز است که جواب بدهند باهانه ایست که دولت بدهد ایرانی ها در کربلا و کاشان میدهند یعنی بنا بوده است بدهد و مدتی عقب افتاده و ندادند بنا بر این خواستم تذکر بدهم که مقام محترم ریاست و هیئت محترم رئیس با آقایان وزراء متشکر بدهند که برای جواب سؤالات حاضر شوند.

نایب رئیس - شاهزاده شیخ الرئیس (اجازه)

شیخ الرئیس - کلیتاً بنده مناسب با همکاری یکدیگر نمیدانم که وکلای در صحنهای خودشان علاوه بر انتقاد یکتهمت هائی هم بعه دیگر بزنند.

آقای یاسائی چه مناسبت این تهمت را بنا میزنند که میگویند مقصودشان این است که این لایحه از بین برود کی مقصودش این است؟ و کی این حرف رازده است؟ کی موافق است که مالیات طالمانه بجای خودش بماند و مالیات عادلانه تر گرفته نشود؟

اگر بنده مخالف هستم با مالیات تصاعدی لایحه هستم با طرز اجرای آن والا بنده البته موافق هستم با اینکه جمعی که تاکنون مالیات ندادند امروز قبول مالیات بکنند و مجلس هم باید برایشان مالیات وضع کند ولی ترتیب عادلانه که قابل اجراء هم باشد و این لایحه هم سه شود و چهار شود نشده است در آن موادی هم که مذکر شده است

بعادلان همین که يك موافق و مخالف صحبت می کند میگویند مذاکرات کابینت نظریات کسی در این جا معلوم شده ؟

تا بر این بهتر این است همانطور که خود کمیسیون هم موافق بود بکمیسیون کمیسیون دقت بکنند و ترتیب بهتری برای وصول این مالیات بنده ما هم تامل کنیم که مجلس بیازورد و هر وقت که مجلس آورد حرف بزنیم

و نظر آقایانرا هم که ملتفت شدیم دو مرتبه منگن است بکمیسیون برود هر کس هم که نظری دارد بگوید که کمیسیون در تحت چند ماده که قابل اجرا و مالیات هم سهل الوصول باشد این لایحه را ب مجلس بیازورد و مجلس هم رأی بدهد هیچ کس مقصودش نیست که يك جمعی را از مالیات معاف بکنند و يك جمعی دیگر تعدی شود

منتها در عبارات و در طرز اجرای آن مخالف نیستند

بنا بر این بنده متقدم که آقایان از این تهمت ها بیکدیگر نزنند و دلائل مخالف من هم اینها است که عرض کردم و کسی قصد ندارد که این مالیات از بین برود و رد شود.

نایب رئیس - پیشنهادی برای کفایت مذاکرات رسیده است.

قدین - بنده کافی نمیدانم . . .

نایب رئیس - بفرمائید.

قدین - هر قانونی که اهمیتش زیاد تر باشد بیشتر باید طرفش در وقت و توجه

واقع شود از قوانین مهمه و قوانینی که در درجه اول است قانون است که در آن وضع مالیات میشود.

مخصوصاً در مملکت ما بنا بر این لایحه مالیات تصاعدی که بمجلس آمده است يك لایحه است که اگر دقت نشود پس از تصویب قطعاً تولید يك زحمت و صدمه فوق العاده برای اهالی مملکت ایران میکند لذا بنده عقیده ندارم که این قانون بیفتم در مورد احساسات .

یکی از کله تصاعد بدش باید بود یکی از کله تصاعد خوشش بیاید.

البته که ماها نباید نیش هم بزنیم بنده اظهار عقیده می کنم که فلان لایحه برود بکمیسیون معنائش این نیست که فلان نماینده بن اعتراض بکنند که تومی خواهی این قانون را زیر پا بگذاری.

با اگر من عقیده دارم بر نترکد بکمیسیون معنائش این نیست که بگویند میخواهی این قانون را با حق مردم بجایی و بالاخره رأی اکثریت قاطع است يك نفر هم که اکثریت ندارد

این لایحه از لویای خلی مهم است و هیچ ساقه تاکنون در ایران نداشته (در دنیا سابقه دارد و در خیلی جاها سابقه دارد ولی در ایران سابقه ندارد) یعنی از نقطه نظر شرعی شاید سابقه داشته باشد عجالت در آن موضوع وارد نیست ولی اینکه گفته می شود بر گردد بکمیسیون برای اینکه کمیسیون قوانین مالیات نظریات نمایندگان محترم مسبوق شده است بنده عرض می کنم اینطور نیست برای اینکه چهار پنج نفر . . .

نایب رئیس - این مخالفت در کفایت مذاکرات نیست.

تدین در همان عام کفایت مذاکرات عرض میکنم چهار پنج نفر حرف زده اند یکمده در این چند روزه يك صدمه هم در آن چند روزه در یکماه قبل هر کدام هم يك ساعت یکساعت و نیم یا کمتر صحبت کرده اند يك نفر از اشخاصی که ملافتند این قانون هستند بنده هستم که نوبت به بنده نرسیده حرف بزنم کمیسیون قوانین مالیات از کجا میداند که بنده بفروهم چه بگویم.

دیگر آنکه آماده اول فقط مطرح شده است و لایحه مالیات تصاعدی که منحصراً بیک لایحه نیست مواد دیگری هم دارد بنا بر این چطور در این باب مذاکرات کافی است و از هر دو حلیم توی دیک می افتیم یا اینکه در کمیسیون و يك زحمتی تولید می کنیم یا تصویب کنیم زحمت دیگری تولید می نائیم

آقا سید یعقوب - این مذاکره در پیشنهاد است.

تدین - در همان پیشنهاد بنده مخالف با این پیشنهاد هستم و شما مذاکرات را کافی می دانید نیگذارید حرف بزنیم و آقایان را متقاعد کنیم.

بنده مذاکرات را کافی نمی دانم و يك دلایلی هم دارم بعد عرض می کنم نایب رئیس - بعداً در کفایت مذاکرات رأی گرفته می شود بعد بخود پیشنهاد آقایانی که مذاکرات را کافی می دانند راجع باین پیشنهاد خصوصاً لایحه مالیات تصاعدی (همه بین نمایندگان)

نایب رئیس - يك پیشنهاد شده است که این لایحه بر گردد بکمیسیون معنائش در کفایت مذاکرات کافی می شود بکفایت مذاکرات که کافی می دانند قیام فرمایند همه کمی قیام نمودند.

نایب رئیس - تصویب نشد

ارباب کبخیرو - اظهار نظامنامه دارم.

نایب رئیس بفرمائید

ارباب کبخیرو - هیچ معمول نبوده است و در نظامنامه هم نیست که در يك پیشنهادی بکفایت مذاکرات آن رأی گرفته شود.

در هر پیشنهادی يك نفر توضیح می دهد و یک نفر هم از اعضای کمیسیون جواب می دهد دیگر رأی گرفتن بکفایت مذاکرات مورد ندارد.

نایب رئیس - آن پیشنهاد هائی که می فرمائید اصلاحاتی است که ارجح میشود بکمیسیونها این يك پیشنهادی است که در مجلس مطرح می شود و مربوط بآن اصلاحات نیست که یک نفر از طرف کمیسیون جواب بدهد یا نه.

آقای سلطان العلماء (اجازه)

سلطان العلماء - راجع بدستور عرض دارم.

نایب رئیس - رأی داده شد که مذاکرات کافی نیست مذاکره در اطراف پیشنهاد است.

آقای مشار اعظم (اجازه)

مشار اعظم - بنده گمان می کنم این پیشنهاد از نقطه نظر بیک نوشته شده است بیشتر برای این بوده است که هم آقایان موافقین و هم آقایان مخالفین يك اشکالاتی بفرغورند، در این پیشنهاد توضیح شده است که این لایحه بر گردد بکمیسیون قوانین مالیات و کمیسیون قوانین مالیات با احاطه که بنظریات کلیه نمایندگان پیدا کرد با اطلاعاتی که بعد از نظریات نمایندگان در خود کمیسیون پیدا میکند این لایحه را بیک نحو بهتری تنظیم کنند و گمان می کنم این است

موضوع بانظر آقایان موافقین لایحه هم مخالفتی نداشته باشد و ضرری هم نداشته باشد.

زیرا مقصود آقایان این است که مالیات تصاعدی که دولت پیشنهاد کرده است اجرا شود.

پیشنهاد کننده هم که باین موضوع اظهار مخالفتی نکرده است.

چون راجع باین موضوع يك اختلاف نظری در مجلس شورای ملی پیدا شده است و تشکیل این مواد برای این مقصود کافی نیست.

بهر این است که این مواد بیک ترتیب بهتری اصلاح و تنظیم شود و ثاباً تقدیم مجلس شورای ملی شود و بعد هم در آن باب مذاکره میکنند.

اعتراض باین که سابقه نداشته و لویایی که می آمده است همیشه دستور داشته بگویند عقیده بنده اینها هیچ مورد ندارد.

بسیار خوب در لویایی که در شور اول می شود برای این است که در شور اول آقایان نظریاتی میکنند.

ولی این در يك لویایی است که اصلاً تنظیمش صحیح و متناسب بود ولی این لایحه اصولاً موادش خوب تنظیم نشده و مخالفین لایحه اگر اظهار کرده اند برای همین موضوع بود والا کسی مخالف با اینکه مالیات باید گرفته شود نبود و همه موافق بودند که يك مالیات صحیح مناسبی که نه بل او را اغتیا و صاحبان ثروت باشد وضع شود و بوضع اجراء هم بگذارند

ولی نباید در وضع این مالیات همین که يك فکری پیدا میشود آن فکر خود را تسخیر و بدون فقه و قواعد بپارند ب مجلس شورای ملی

این فکر در این لایحه آنطوری که باید تکمیل شود نشده است

پیشنهاد کنندگان هم موافقت کرده این قانون در موقع خودش عمل و اجراء بشود

ولی بیک نحوی که منظم و مرتب باشد و در موقع اخذ مالیات تصاعدی و تحقیق هوائت مردم يك اشکالاتی پیش نیاید که معلوم نشود کسی چه هوائتی داشته و در موقع اجراء اشکالاتی پیش نیاید بنا بر این مخالفتی ندارد

لایحه میرود بکمیسیون قوانین مالیات و اعضاء کمیسیون قوانین مالیات اگر خودشان صاحب فکر و منطقی هستند اعمال مینمایند و اگر نمایندگان دیگر نظریات مهمی پیدا کرده اند آنها هم نظر خودشان را به کمیسیون قوانین مالیات میدهند و کمیسیون هم يك لایحه بهتری بمجلس می آورد که آن مشکلاتی که اینجا نسبت باین موضوع در مرحله اول پیش می آید پیش نیاید و قانون هم صحیح تر می شود و زود تر می

گذرد؟

آقای یاسائی هم که اعتراض میکنند کمیسیون قوانین مالیات کارها را معطل گذاشته و لایحه میزری را بهمه تعویق انداخته بنظر بنده این اعتراضات وارد نیست

قوانینی که باید در مملکت اجرا شود برای اصول مهمه البته مستلزم این است که خیلی دقت بشود

(از طول کلام بنده هم متأثر باشید) نظری در مجلس شورای ملی پیدا شده است و تشکیل این مواد برای این مقصود کافی نیست.

بهر این است که این مواد بیک ترتیب بهتری اصلاح و تنظیم شود و ثاباً تقدیم مجلس شورای ملی شود و بعد هم در آن باب مذاکره میکنند.

اعتراض باین که سابقه نداشته و لویایی که می آمده است همیشه دستور داشته بگویند عقیده بنده اینها هیچ مورد ندارد.

بسیار خوب در لویایی که در شور اول می شود برای این است که در شور اول آقایان نظریاتی میکنند.

ولی این در يك لویایی است که اصلاً تنظیمش صحیح و متناسب بود ولی این لایحه اصولاً موادش خوب تنظیم نشده و مخالفین لایحه اگر اظهار کرده اند برای همین موضوع بود والا کسی مخالف با اینکه مالیات باید گرفته شود نبود و همه موافق بودند که يك مالیات صحیح مناسبی که نه بل او را اغتیا و صاحبان ثروت باشد وضع شود و بوضع اجراء هم بگذارند

ولی نباید در وضع این مالیات همین که يك فکری پیدا میشود آن فکر خود را تسخیر و بدون فقه و قواعد بپارند ب مجلس شورای ملی

این فکر در این لایحه آنطوری که باید تکمیل شود نشده است

پیشنهاد کنندگان هم موافقت کرده این قانون در موقع خودش عمل و اجراء بشود

ولی بیک نحوی که منظم و مرتب باشد و در موقع اخذ مالیات تصاعدی و تحقیق هوائت مردم يك اشکالاتی پیش نیاید که معلوم نشود کسی چه هوائتی داشته و در موقع اجراء اشکالاتی پیش نیاید بنا بر این مخالفتی ندارد

لایحه میرود بکمیسیون قوانین مالیات و اعضاء کمیسیون قوانین مالیات اگر خودشان صاحب فکر و منطقی هستند اعمال مینمایند و اگر نمایندگان دیگر نظریات مهمی پیدا کرده اند آنها هم نظر خودشان را به کمیسیون قوانین مالیات میدهند و کمیسیون هم يك لایحه بهتری بمجلس می آورد که آن مشکلاتی که اینجا نسبت باین موضوع در مرحله اول پیش می آید پیش نیاید و قانون هم صحیح تر می شود و زود تر می

متأسفم که لایحه معافیت ماشینهای فلاحتی تاکنون نگذاشته است.

بنده آنرا خیلی نافع می دانستم و تصور نمی کردم که مخالفی پیدا کند حالا عقیده آزاد است و آقای مستند السلطنه مخالفت کردند رأی بگیرند و تصور میکنم که اگر با این پیشنهاد آقایان موافقت کنند خیلی بهتر است

نایب رئیس - رأی بگیریم پیشنهاد آقای داور آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اقل قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد (خیر کمیسیون قوانین مالیات راجع بمشاین های فلاحتی شرح ذیل قرائت شد)

کمیسیون قوانین مالیات راجع بمشاین های فلاحتی که ادوات فلاحتی نیز معاف از حقوق ورودی گمرک شود موافقت کرد و در موضوع پیشنهاد آقای افشار راجع به این که مدت معافیت پنج سال و اتموبیلهای سواری مشمول معافیت نباشد پس از مطالعه نظر ذیل را اتخاذ کرد :

بازگشای موتور دار مطلقاً و اتموبیل سواری در صورتیکه زیاد از هفتصد تومان قیمت نداشته گمرک معاف است.

نایب رئیس - آقای مخبر این راجع صورتی درمی آید ؟

داور - عرض میکنم يك قسمتش که راجع باشاه کردن ادوات فلاحتی است راجع اول می شود يك قسمت دیگر هم راجع بمشاین های موتور دار است که جزء ماده سوم میشود

نایب رئیس - ماده اول که رأی داده شد است

داور - آنچه مبارتی ؟

نایب رئیس - (کلبه ماشینهای صنعتی با قطعات آنها و نیز کلیه ماشینها و ادوات فلاحتی و یا قطعات آنها از تاریخ تصویب این قانون تا ده سال از حقوق ورودی گمرک معاف خواهد بود)

مخبر - بعد در ماده دوم راجع به بارگش ها است که ماشینها و ادوات فلاحتی را یعنی آن وسایط نقلیه که ماشین های فلاحتی را حمل می کنند باید باج راه ندهند آنوقت باید بر آن تکه هم ادوات فلاحتی بطوری که آقای یاسائی پیشنهاد کردند اضافه شود

نایب رئیس - این ماده دوم میشود برای این که در ماده اول و تبصره تصویب شده است و این ماده دوم می شود که باز گشای موتور دار مطلقاً و اتموبیلهای سواری در صورتی که هفتصد تومان بیشتر قیمت نداشته باشد تا ده سال از حقوق گمرکی معاف خواهند بود.

قائم مقام - عهه کافی نیست

داور - اگر آقایان موافقت

نفس داده شود تا این مواد مرتب شود

نایب رئیس - بلی موافقت ترتیب داده میشود بدین ترتیب مطرح می شود

آقای سید یعقوب - خوب است قانون دیگری مطرح شود

نایب رئیس - تنفیص داده می شود (در این موقع جلسه برای تنفیص تعطیل ویس از نیم ساعت مجدداً تشکیل گردید)

نایب رئیس - خیر کمیسیون قوانین مالیات راجع به ماده دوم این لایحه قرائت میشود.

آقای سید یعقوب - يك پیشنهادی عهه از آقایان تقدیم کرده بودند

نایب رئیس - پیشنهاد راجع به ماده دوم آقا سید یعقوب - راجع بدستور است که چهار نفر امضا کرده اند

نایب رئیس - چون راجع بدستور است دستور هم همین شده بعد از دستور قرائت می شود

(خیر کمیسیون قوانین مالیات راجع به ماده دوم شرح ذیل خوانده شد)

ماده دوم - بازگشای موتور دار مطلقاً و اتموبیلهای سواری در صورتی که زیاد از هفتصد تومان قیمت نداشته باشد تا ده سال از حقوق ورودی گمرک معاف است

لایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - در این پیشنهادی که راجع باین ماده نسبت باتموبیل و نسبت با بازگش شده کمیسیون نسبت با بازگش را موافقت کرد ولیکن نسبت باتموبیل باژ ماخذ را هفتصد تومان گرفته در صورتیکه من پیشنهاد کرده حالا هم در پیشنهاد خودم هرایش می کنم بنده عرض کردم آن چیزی را که منافع عیال مملکت و عموم می دانیم (چون ما در اینجا نظر خصوصیتی که نداریم نظرمان به مصالح عموم و منافع است) و چیزی که تمام مملکت از آن استفاده می کنند باید ملاحظه تسهیلات و رفاه عامه در او بشود.

اما اگر تصور شود که راجع بیک طبقه خاصی است بنده يك نفر نماینده عموم خودم را میدانم مخالف هستم - عرض کردم معافیت اتموبیل از گمرک معنی ندارد اتموبیل را برای سواری می آورند اگر اتموبیل به عنوان کرایه باشد عیبی ندارد.

ولی حالا آمده اند تخصیص داده اند که اتموبیل از هفتصد تومان کمتر معاف باشد اتموبیل فرد یا اتموبیلهای دیگر هم چهارصد تومان و یا صد تومان قیمت دارد پس فردا در این مملکت تمام اتموبیل سوار می شوند چرا؟

برای اینکه از گمرک که معاف است

از باج راهم معاف است آن روز هم عرض کردم فقط ترویج يك مقدار فوق العاده بنزین خواهد شد پس چون اتموبیل در واقع يك مرکب تجلی است نه برای نفع عموم این است که نسبت باتموبیل بنده مخالف دور پیشنهاد خودم عرض کردم.

لیکن راجع با بازگش چون حمل و نقل و برای تسهیل بردن یا راست موافقت و نسبت باتموبیل مخالفم و نمی دانم مخبر محترم نسبت باتموبیل از چه نقطه نظر آمده اند تخصیص داده اند که از هفتصد تومان به پایین از حقوق گمرک معاف باشد؟

فردا هر کس که چهارصد تومان یا صد تومان پول دارد می دهد برای خرید اتموبیل پس حالا که می خواهید از گمرک معاف باشد دیگر از باج راه چرا معاف باشد؟

نایب رئیس - آقای طهرانی . . .

طهرانی - مخالفم . . .

نایب رئیس - آقای قائم مقام (اجازه)

قائم مقام مخالفم . . .

مخبر - در این ماده دوم که خیرش را تقدیم مجلس کردم دو قسمت دارد یکی راجع با بازگش های موتور دار و يك قسمت راجع باتموبیل چون راجع به قسمت با رکش کسی مخالفت نکرده است باین مناسبت البته بنده هم جوابی عرض نمیکنم فقط راجع به قسمت اتموبیل می خواهم نظر کمیسیون و دلایلی که بنظرش رسیده است عرض مجلس بفرمائیم.

البته در اینجا ممکن است بیکمده زیادی عقیده نداشته باشند و شاید اگر اجازه بدهند بنده هم موافق عقیده شخص خودم (نه از نقطه نظر کمیسیون) در موقع رأی اگر تجزیه شود باین قسمتش رأی ندهم.

ولی راجع به نظر کمیسیون عرض می کنم اول پیشنهاد آقای تقی زاده که مطرح شد و چون يك طوری بود که جامع بود و ممکن بود شامل تمام اقسام وسایط نقلیه شود من جمله اتموبیل لذا کمیسیون لازم دانست این قسمت را تشریح و توضیح کند تا اینکه هر کس بخواهد باتموبیل را می بدهد و آقایانی که نمی خواهند فقط بسمت بازگش رأی بدهند.

در قسمت اتموبیل در خود کمیسیون هم اختلاف نظر بوده است منتها اکثریت کمیسیون همچو تصور کرد که اگر وسایط نقلیه زیاد شود و حتی برای مسافری هم تسهیلاتی شود ولو اینکه برای بار نباشد یعنی آنهایی که فقط برای حمل و نقل مسافر است برای آنها هم تسهیلاتی فراهم شود خوب است در ضمن آن کار کردند که آیا ممکن است يك کاری کرد که

نوشته شود اتوموبیلهائی که برای مسافر است گمرک نمهند و آنهاستیکه برای سواری در شهر است بدهند دیدیم این اشکالات بزرگی دارد و نمی شود در ماده قانون ذکر کرد و اگر بخواهیم برای مسافر تسهیلاتی شده باشد ناچاریم از آنهائی هم که در شهر برای سواری بکار برده می شود صرف نظر کرده آنها را هم معاف کنیم و برای اینکه نظری که در دفعه پیش در مجلس اظهار شده بود چندان با قیمت اتومبیل موافق نبود قیمت اتومبیل باین آورده شد یعنی دفعه اول هزار تومان بود و هفتصد تومان شد حالا با وجود این بنده نمی خواهم اینجا اصرار فوق العاده بکنم آقایان ملاحظه فرمایند البته تمام مسائل له و علیه دارند. بیانیانی که آقایان مخالفین کردند صحیح است و بیک قسمت از اعداد دولت هم همانطوریکه فرمودند ضرور در مطالبه ولی خوبست تمام اطراف مسئله را مطالعه کنند و چون در قسمت بارکش که نظر کمیسیون و علاقه اش به آن بیشتر بود در مجلس هم اکثریت آقایان تصور می کنند تصدیق فرمایند که آن قسمت خیلی مهم است و اگر کسی مخالفت کرد بعد دلایلی عرض می کنم و در قسمت اتومبیل هم گمان می کنم تکرار نباید شود دلایل آقایان گفته شده است نظر کمیسیون هم همین بود که عرض کردم حالا اگر آقایان می خواهند تصدیق می کنند و الا تقاضای تجزیه می شود آنوقت قسمت بارکش طبعه رای میدهد و در قسمت اتومبیل هر طور میخواهند عمل میکنند

نایب رئیس - آقای طهرانی (اجازه)

آقا شیخ محمد علی طهرانی - این ماده مشتمل بر سه جزء است بنده در دو جزیش مخالفم و در یک جزیش موافق. نسبت به بارکش موافقم که مطلقاً حقوق گمرک معاف است موافق هستم لیکن نسبت به سه سال. مخالفم و نسبت به اتومبیل سواری هم مخالفم.

اما ده سال را چرا مخالفم برای اینکه احتمال میدهد بلکه مطمئنم این است که تا پنجسال دیگر مملکت ما بتواند خودش برای مملکت یک کارخانه های اتومبیل سازی بی آورد

اگر ما تا ده سال را آمدیم رای داریم زمانی که یک کارخانه یا شرکتهائی برای اتومبیل سازی درست شد نتیجه این اضمحلال آن شرکت خواهد شد چون وقتی از گمرک معاف شد اشخاصیکه در خارج هستند یعنی تجاری که در خارج ایران هستند و ایرانی نیستند ممکن است اتومبیل های بارکش بیآورند و ارزان تر از اتومبیلهائی که در ایران درست میشود بفرشند و باعث نکت تجارت می شود حالا تا پنجسال رای میدهد اگر بعد از پنجسال

دیدیم همچو کارخانه هائی در مملکت تأسیس نشد ممکن است

ثانیاً در صورتیکه احتیاج باشد پنجسال دیگر هم اضافه شود باین ملاحظه بنده مخالف هستم

اما نسبت به اتومبیل های سواری بنده خیلی خورسند میبندم که ما بنام وکلای یا برهنه حرف میزدیم و عامه یا برهنه بنام وکلای اشراف که ترصبت میکردیم اولاً اتومبیل سواری اختصاص دارد بیک دسته خاص طبقه عالی مملکت هستند مادر اینجا بکوت وضع مالیات می کنیم بر فقراء یک وقت هم مالیات موضوعه ز اغنیاء را که یا صند با ششصد تومان زیاد بر بخارج ضرور بشان تهیه کرده اند و میروند اتومبیل میخرند حذف می کنیم و آنها را ممنوع از مالیات میکنیم

لیکن آن فقیر بیچاره که سرشاری از او میگردد او ممنوع نیست

بنا بر این بنده پیشنهاد کردم باین عبارت که بارکشهای موتور دار مطلقاً تا پنجسال از حقوق ورودی گمرک معاف باشد.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

نایب رئیس - چند فقره پیشنهاد رسیده است قرائت میشود (پیشنهاد آقای شیخ العرائین زاده شرح آتی قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که مدت معافیت پنج سال باشد

مخبر - اجازه میفرمائید

نایب رئیس - بفرمائید

مخبر - بنده یک استعزاجی از آقایان اعضاء کمیسیون کردم و به بنده اجازه دادند که پنج سال را قبول کنم

نایب رئیس - خوب دیگر محتاج برای نیست

پیشنهاد آقای طهرانی (باین ترتیب قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که باین نحو اصلاح شود بارکشهای موتور دار مطلقاً تا پنج سال از حقوق ورودی گمرک معاف است

نایب رئیس - پیشنهاد ایشان در قسمت دیگری راجع به معافیت اتومبیل بارکش است برای مدت پنج سال که آقای مخبر قبول کردند

قسمت دیگر راجع به اتومبیل سواری است که خارج کرده اند

آقای طهرانی - توضیح بدهید

طهرانی - عرض بنده همان بود که عرض کردم

عمادالسلطنه - بنده با این پیشنهاد مخالفم

نایب رئیس - بفرمائید

عمادالسلطنه طباطبائی - راجع به موضوع پنجسال که عیال مذاکره نیست برای اینکه مخبر کمیسیون قبول کردند ولی راجع به اتومبیل سواری عقیده بنده بعکس عقیده آقای تهران است و عقیده بنده این است که اگر همان اتومبیلهائی را که تا هفتصد تومان قیمت دارد اشخاصی که اسم آنها را اشراف گذارده اند وارد کنند (و خواهش منم که بعد از این سکله اشراف را در این مورد استعمال نفرمائید چون اشراف سادات هستند و ما اشراف هستیم)

و همان اشرافی که ایشان فرمودند بنده موافقم که آنها یکی سی تا اتومبیل داشته باشند و اتومبیل در مملکت زیاد شود

باین جهت بنده با راپورت کمیسیون موافقم که اتومبیلهائی که تا هفتصد تومان قیمت دارد از حقوق گمرکی معاف باشد

نایب رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - مسئله اقتصاد ورد زبان همه ماها شده است و در عین این که ما می خواهیم سعی کنیم که پول از مملکت کمتر خارج شود و وارداتمان کمتر باشد حالا می خواهیم یک قانونی وضع کنیم که واردات ما بیشتر شود و این جا از دو جهت و از دات ما بیشتر می شود یکی از نقطه نظر پول می دهند و اتومبیل سواری وارد میکنند و دیگری این که جو و کاه بخیریم و مال بدیم آن پول را هم میفرستیم بخارج و بترین میخریم و این را هم لازم است به آقایان تذکر بدهم که امروزه در هادان قسمت بترین گرانتر از لندن است و هر وقت که مادر خراک خودمان دارای بترین شدیم و محتاج نبودیم که از خارج بترین وارد کنیم آن یک ترتیبی است ولی اگر بخواهیم از خارج بترین وارد کنیم و این جزئی رقمی هم که داریم درازاه قیمت بترین به خارج بفرستیم

بنده که خوب نمیدانم در هر صورت من موافقم فقط اتومبیل بارکش که معاف باشد نه هر اتومبیلی که ممکن بشود بار در آن گذاشت و علاوه آقایان می دانند که اتومبیل سواری در حقیقت اسباب تجمل و تزیین است و وجودش در مملکت ما لازم نیست

جز این که این جزئی رقمی هم که داریم از بین می رود و بنده مخالفم که از تأدیبه حقوق گمرکی معاف باشد

در صورتی که از یک الاغ بارکش که یک نفر آدم فقیر آنرا وسیله معاش خود قرارداد مالیات می گیریم آیا رواست که یک اتومبیل اجابائی از تأدیبه حقوق گمرکی معاف باشد؟

نایب رئیس - آقای نقی زاده عضو

کمیسیون هستند؟

نقی زاده - غیره

نایب رئیس - آقای عراقی چطور؟

حاج آقا اسماعیل - بنده هم عضو کمیسیون نیستم

نایب رئیس - این نظر همان طور که عرض کردم در تجزیه تأمین خواهد شد پیشنهادی از طرف آقای رهشارسپه است قرائت میشود (باین طریق خوانده شد)

بنده پیش نهاد می کنم که راجع به اتومبیل های سواری بطور مطلق تا پنج سال از حقوق گمرکی معاف باشد

نایب رئیس - آقای وهنما (اجازه)

وهنما - اگر چه خلاف معمول است که کسی در این موضوع حرفی بزند برای این که می گویند طرفدار اشراف است ولی بنده گمان می کنم بالاخره باید با برهنه را از پا برهنگی نجات داد

من که طرفدار برهنه ها هستم باید سعی کنم که با برهنه ها هم کفش و کلاه و پالتو و بالاخره یک زندگی پیدا کنند و الا برای یک ملت این افتخار نیست که تا آخر عمرش با برهنه باشد در قسمت اتومبیلها آقایان یک نظری داشتند و آن این بود که مردم تشویق شوند و اتومبیل زیاد وارد کنند و اتومبیل زیاد وارد کنند و اتومبیل سواری در این مملکت زیاد شود و وقتی که زیاد شد بالطبع برای آنها کارخانه پیدا می شود و از برای کارگران یک کاری پیدا میشود

مثلاً اگر در تهران بجای سیصد اتومبیل ایجاد می شد

برای این که نمی شد برای هر یک پنج اتومبیل بفرستند از خارج وارد کنند و وقتی که اتومبیل زیاد شود کارخانه ها و افزار کارگر زیاد می شود

مثلاً الان اگر احصائیه را نگاه کنند می بینند که سیصد چهار صد اتومبیل در تهران هست و در پنجسال قبل یک نفر کارگر اتومبیل در طهران نبود و یا اگر بود از گرسنگی می مرد

ولی حالا متجاوز از هزار نفر شوهر و مکانیک و چرخ ساز و لاس تیک درست کن هست و همه آنها هم از پا برهنه ها تشکیل شده است

حالا اگر از نقطه نظر تکثیر اتومبیل است فرق نمی کند باید بگذارند هر کس میتواند هر قسم اتومبیل می خواهد وارد کند

اگر پول دارند اتومبیل ریس وارد کنند پنج تا ده تا وارد کنند اگر یک ملت آنقدر سرمایه دارد که می تواند اتومبیل های اصلی وارد کند بکنند و الا این تخصیص فایده ندارد

رای آنکه همه مجبور می شوند

اتومبیل های فرد وارد کنند آنوقت اگر یک کیبائی اداره حمل و نقلی از اینجا بقره تو درست کنند

البته در این صورت مورد کفایت نمی کند و مجبور است اتومبیل دج وارد کند که اطمینان آن برای مسافرت بیشتر است و بالاخره مسافر هم چهار زحمت نمی شود بنا بر این بنده پیشنهاد کردم که قیمت هفت تومان برداشته شود فقط اتومبیل سواری نوشته شود

در طهران هم گمانیکه متمول هستند اتومبیل برای سواری خودشان وارد نموده اند و شاید دو تا سه تای دیگر هم وارد کنند و این ترتیب و این تخصیص باعث این خواهد شد که کیبائی های حمل و نقل ماشین های خوب نیاروند وقتی که ماشین های خوب وارد نکرده آنوقت اتومبیلی از فلان گرفته پرت می شود و مسافری خود زاهم هلاک می کند

بنا بر این بنده موافقم که کلیه اتومبیلها تا سه سال از حقوق گمرکی معاف باشند اگر دیدند زیاد شد که نم المطلب و اگر اتومبیل زیاد نشد دوباره مدت را زیاد می کنند تا این که بیشتر وارد شود

نجات پیش نهاد تجزیه رای بگیریید

نایب رئیس - ولی باید باین پیشنهاد رای گرفته شود - عقیده آقای مخبر چیست؟

مخبر - بنده نمیتوانم قبول کنم بجهت این که در هر صورت اطراف مسئله را باید نگاه کرد و یک ترتیبی را هم باید قائل شد

آقایان در این جا مدتی وقت صرف کرده اند از برای تصویب لایحه السابق تیر بریبط نمایشگاهها بلکه عایداتی پیدا شود و حال آنکه قائل نبوده

حالا هم بنده از نقطه نظر مخبری کمیسیون آن اندازه که توانستم عرض کنم عرض کردم و بالاخره اکثریت کمیسیون این قسمت را قبول کرد و دلایلی که بنظر کمیسیون رسید بنده عرض کردم و بیش از این هم لازم نیست تکرار شود و صلاح هم کمیسیون نهاد تجزیه شده است هر قسمتی که میباید تجزیه شده است هر قسمتی که میباید تجزیه شده است

نایب رئیس - رای می گیریم به پیشنهاد آقای وهنما آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمائید (صده قیام نمودند)

نایب رئیس - قابل توجه نشد پیشنهاد آقای نقی زاده (اینطور خوانده شد)

اینجا بنده پیشنهاد می کنم که اتومبیل ها تا سه سال از حقوق گمرکی معاف باشد

فایده نداشت - آقای نقی زاده (اجازه)

نقی زاده - اینکه بعضی از آقایان نمی خواهند اتومبیل های شخصی از مالیات معاف باشد شاید دو ملاحظه داشته باشند یکی نکت عایدات مملکت است و دیگر این که اشخاص متمول از مالیات معاف نباشند

این دو دلیل در اینجا گفته شده است و برای جواب بدو دلیل کافی است که این مطلب در نظر گرفته شود که گمرک بالذات یک مالیاتی نیست که دولت بخواهد از مردم مثل سایر مالیاتها بگیرد

بلکه بیشتر حرکت گمرک حمایت و تشویق صنایع مفیده داخلی است و یک آلتی است در دست دولت برای تربید و سنگین کردن بار مالیات آن چیزی که نمیخواهد در مملکت وارد شود

مثلاً اگر تریاک از خارج وارد این مملکت بشود ماحق داریم که از هر مقال آن یک تومان تاده تومان گمرک بگیریم برای آنکه داخل نشود و در مواقع دیگر چیزهایی که آن آلت را استعمال نمی کنیم - حالا آن چیزیکه آقای کازرونی فرمودند که عوض بترین خوب است کاه و جو استعمال شود

بنده بایشان عرض می کنم ممکن است بترین از خارجه وارد کرد و آنوقت بجای کاه و جو بنه کاشت و بنه را بخارج فروخت هر چیزیکه از خارجه می آید نباید منظور باشد

هر من بترین که از خارجه باین مملکت می آید ممکن است صدمه بار این مملکت را بخارج ببرد وقتی که این مسئله معلوم شد بیروم سر مسئله دوم که راجع به متولین بود

چون در این مملکت مالیات مستقیم خصوصاً از بزرگان گرفتن بیک قدری مشکل بنظر می آید این ست کمی گویند در سرحد از آنها مالیات غیر مستقیم گرفته شود

بلی اشخاصی که اتومبیل های عالی دارند آن قدر که برای گمرکش میدهند باید سه مقابل برای این که یارک دارند و تجمل دارند باین مملکت کمک کنند

اما برای اتومبیل وقتی که شما گمرک وضع می کنید او هم از آن ترتیب متأثر می شود و آنوقت اتومبیل سواری و باری کمتر وارد می شود

این ترتیب مثل این است که بخواهند برای کلرات دو بیطاس مالیات سنگین وضع کنند برای اینکه برای آتش بازی استعمال می کنند

ولی در عوضش برای دوا هم استعمال می کنند آیا ممکن است حالا در سرحد از آن قسمتی که برای دوا استعمال میشود مالیات نگیرند و از قسمتی که برای آتش بازی استعمال میشود بگیریند؟ اینک

نیشود باید از آن قسمتش که صرف آتش بازی میشود بطریق دیگری مالیات گرفت

در اینجا بعضی از آقایان مدت پنج سال را کم و بعضی کافی میدانند و بنده معتقدم که همان ده سال هم کم است و آنهائی که میگویند در این مدت قلیل در این مملکت کارخانه اتومبیل پیدا میشود خیلی خوشبین هستند

بنده بطور یقین عرض می کنم که تا پنجاه سال دیگر هم ما نمیتوانیم کارخانه اتومبیل سازی داشته باشیم برای این که کارخانه های دیگری هست که مایشتر به آنها احتیاج داریم و در دنیا خیلی مالک هستند که تمام کارخانه های عالی را ندارند

مثلاً مملکت بلغارستان کارخانه اتومبیل سازی ندارد و ما نباید امیدوار باشیم که در سال ششم کارخانه اتومبیل سازی داشته باشیم

مطلب دیگر این است که باید در نظر گرفته شود اگر اتومبیل قیر بارکش و کامیون استثناء شد باز خیلی از اتومبیل ها که بار و مسافر می برد زمین میبندد و کامیون مخصوصاً آن اتومبیل های خیلی بزرگ است و هزار طور به مملکت خدمت میکند و طولی نمیکشد که در این مملکت اتومبیل های شخصی خیلی کم می شود و روز بروز اتومبیل های مسافری زیاد میشود و بهانه خدمت میکند

اگر در این باب گفته شود که برای اتومبیل های متمولین مالیات برقرار نشده است و معاف می ماند این هیچ عیبی ندارد و ممکن است در آتی درباره آنها هم مالیات وضع کنیم

آقای سید یعقوب - اختصار نظامنامه دارم

بعضی از نمایندگان - آقا بگذارید حرفشانرا بزنند

نقی زاده - و به علاوه چنانچه یکی از آقایان گفتند اگر در ضمن صداهوارها اتومبیل پنج تا هم مالیات ندهد اهمیت ندارد

مالکی هست که هر پنج نفر نقوش یک اتومبیل دارند و کلش هم مرتب و منظم است

آقای سید یعقوب - اختصار نظامنامه دارم اجازه میفرمائید عرض کنم

نایب رئیس - بفرمائید

آقای سید یعقوب - بنده در همین مجلس با آقای مدرس حمله کردم که قانون و نظامنامه نسبت به همه علی السویه است

ماده شصت و سه نظامنامه داخلی اجاره نمیدهد که یک ناطق در یک پیشنهادی یک ساعت وقت مجلس را صرف کند و حرف بزند این است که بنده اختصار نظامنامه کردم

(همه بین نمایندگان)
نایب رئیس - خیر از حدود نظام نامه خارج نشوند و بنده پیشا اختصار می کنم آقای تهرانی عضو کمیسیون هستید؟
طهرانی - شکر
نایب رئیس - پس نمیتوانید صحبت کنید؟
مخبر - بنده عرض میکنم که تمام دلایل طرفین گفته شده است و بهتر این است که مسئله به رای مجلس واگذار شود.
نایب رئیس - رای میگیریم به پیش نهاد آقای تقی زاده ....
یکتگر از نمایندگان - قرائت شود.
 (مجدداً بشرح فوق خوانده شد)
نایب رئیس - رای میگیریم بقبل توجه بودن پیشنهاد آقای تقی زاده آقایان موافقین قیام فرمایند.
 (اکثر قیام نمودند)
رئیس - قابل توجه شد.
 یک پیشنهادی هم از طرف آقای قائم مقام رسیده است قرائت میشود.
 (بشرح ذیل قرائت شد)
 پیشنهاد میکنم - اولاً گمرک اتومبیل های باری و غیره صدی پنج تنزل داده شود.
 ثانیاً اتومبیل های که مخصوص مسافرن و اتوبوس نامیده میشود - بدون تعیین قیمت شامل این معافیت باشد.
نایب رئیس - آقای قائم مقام (اجازه)
قائم مقام - اولاً بنده آرزو هم عرض کردم که بنده با حذف تمام مالیات مخالفم و مقصود از این معافیت این است که اتومبیل زیاد شد و مثلاً از اتومبیل صدیایزده مالیات بگیرند و اگر که ثلث تنزل بدهند و صد پنج بگیرند آنوقت بالطبع هم اتومبیل زیاد وارد میشود و هم به دولت ضرر نمی خورد
 و اما راجع باتومبیل اینکه تعیین داده میشود باتومبیل های سواری که قیمت آنها هفتصد تومان است
 اتومبیل های که هفتصد تومان یا هزار تومان قیمت دارند اغلب مال کارخانه فرد است و این ترتیب مثل اینست که در زیر پرده بیک کیبانی انحصار داده شود و حال آنکه کارخانه های دیگری هستند که اتومبیل های خوب می سازند و قوه شان هم زیاد است و مخصوصاً برای ایران که کوهستان است بیشتر ببرد میخورد و هر کس مسافرت کرده باشد میدانند که اتومبیل فرد دو کوهستان ببرد نمیخورد
 ولی یک اتومبیل های سواری دیگری هست که ده بیست نفر مسافر می برد و در مسافرت مسافت بیست و دو مایل بالا میرود ولی اتومبیل های فرد این قوه را ندارند

نایب رئیس - آقای مشاور اعظم (اجازه)
مشاور اعظم - آقای قائم مقام در شور اول هم این پیشنهاد را کردند و تا یک درجه هم صحیح است اما با وجود رای گمان میکنم این پیشنهاد دیگر موردی نداشته باشد و آن پیشنهاد آقای تقی زاده جزء ساده شده است
شیروانی - جزء ماده نشده است قابل توجه شده است
مشاور اعظم - چون شور دوم است گمان میکنم جزء ماده شده باشد
نایب رئیس - جزء ماده نیست فقط قابل توجه شده است
 آقای تدین اظهاری داشتند؟
تدین - بلی
نایب رئیس - بفرمائید
تدین - در ضمن شور اول پیشنهادی شده بود و بکمیسیون هم ارجاع شد و در راپورت کمیسیون که در تانی داد اینجانب یک مذاکرات شد و بالاخره دو پیشنهاد قابل توجه شد و الان شور دوم است و بنده تصور می کنم این رای که داده شد قطعی است.
شیروانی - اینطور نیست
تدین - در نظام نامه که اینطور نیست.
شیروانی - ماده نظام نامه را نشان بدهید.
 تدین - پیشنهادی که از طرف مجلس قابل توجه شد و بکمیسیون ارجاع شده بود پیشنهاد آقای افشاری در آن پیشنهاد اتومبیل های سواری را از این معافیت خارج کرده بودند و من بعد در آن قرارداد داده بودند و آن پیشنهاد بکمیسیون ارجاع شده.
 کمیسیون پس از مطالعه این راپورت تانی داد و اگر راپورت ثانوی کمیسیون رد شود باید پیشنهاد آقای افشاری گرفته شود و قطعی شود
 ولی این پیشنهاد چون پیشنهاد جدیدی است گمان میکنم که قابل توجه شده است و باید بکمیسیون ارجاع شود
مخبر - تاریخچه پیشنهاد همان بود که آقای تدین فرمودند و موافق ماده شصت و سه نظام نامه داخلی
 گمان میکنم این پیشنهاد قابل توجه شده باشد برای آنکه در ماده شصت و سه می نویسد -
 اصلاحاتی که در ضمن شور ثانوی پیشنهادی شود در صورتیکه از طرف کمیسیون ارجاع آن خواسته نشود
 صاحب اصلاح بطور اختصار آنرا توضیح و استدلال می کند و فقط اعضای کمیسیون حق جواب دارند -

پس از آن مجلس در باب قبول توجه یا عدم قبول توجه رای میدهم
 در صورت قبول توجه آن اصلاح به کمیسیون فرستاد میشود -
 در باره این قبول اصلاحات نمیتوان همان روزی که پیشنهاد شده است رای داد
نایب رئیس - رای میگیریم بقبایل توجه بودن پیشنهاد آقای قائم مقام آقایان موافقت قیام نمایند.
 (عده قیام نمودند)
نایب رئیس - قابل توجه شد پیشنهاد آقای طهرانی
 (باین ترتیب قرائت شد)
 بنده پیشنهاد میکنم - اتومبیل های که تا دوهزار تومان قیمت داشته باشند از گمرک معاف باشند
نایب رئیس - چون پیشنهاد آقای تقی زاده قابل توجه شد گمان می کنم این پیشنهاد دیگر موردی نداشته باشد
طهرانی - اجازه بفرمائید
نایب رئیس - بفرمائید
طهرانی - صلا در همین مجلس مجلس مشاهده شد که آقای رهنا تلفتصند تومان را پیشنهاد فرمودند و در شد - بعد یک پیشنهاد دیگر تا هزار تومان شد و قبول شد
 بنا بر این بنده دوهزار تومان را پیشنهاد کردم و همان ادله که برای هزار تومان گفته شد برای دوهزار تومان هم هست و هیچ فرق نمی کند که اتومبیل هزار تومان یا دوهزار تومان قیمت داشته باشد و اصولاً آن بیان منتج این نتیجه است که کلیه اتومبیل های سواری وارد این مملکت می شود هم از این که لو کس یا غیر لو کس و دو هزار تومان یا ده هزار تومان قیمت داشته باشد.
 باید وارد شود برای آنکه فلسفه گمرک را یک طوری بیان کردند و وقتی فلسفه گمرک اینطور شد باید باین ترتیب عمل شود -
 حالا یک گمرکی را ملاحظه می کنیم می بینیم در مملکت اگر گمرک نفع که کارگران بپاچاره می بایستی لباس درست کنند دو مقابل می شود
 اما جنس وقتی که از خارجه وارد می شود گمرک کش صدی یک است ولی نفع صدی ده یا بیشتر است که فوق العاده بشرط مملکت است و این ملاحظاتی شده است گمرک آن شکلی که وضع شده این فلسفه ها و مذاکرات درش نبوده است
 یک گمرکهای وضع شده مثل مسئله نفع بالخصوص یا چیزهای دیگر که ما بآنها می توانیم کار کنیم
 آمده اند و مثلاً نفع را صدی پنجاه گمرک بسته اند برای این که جنسی که در اینجا درست می کنند گرانتر تمام شود از

جنسی که از خارجه می آید چرا؟
 برای اینکه آن جنسی که از خارجه می آید و در صدی دو گمرک بسته اند که ارزانتر شود.
 پس این فلسفه ها در این مملکت منظور نشده است حالا که این است معنی فلسفه شما در دوهزار تومان هم همان رای را بدهید بجهت اینکه همان فلسفه که در آنجا بود در اینجا موجود است
نایب رئیس - رای گرفته می شود به پیشنهاد آقای طهرانی
طهرانی - بنده استرداد می کنم مقصود این بود این حرفها را بزنم
نایب رئیس - پیشنهاد آقای کازرونی (بشرح ذیل قرائت شد)
 بنده پیشنهاد میکنم - اتومبیل های که تا ده هزار تومان قیمت داشته باشند از گمرک معاف باشند
نایب رئیس - چون پیشنهاد آقای تقی زاده قابل توجه شد گمان می کنم این پیشنهاد دیگر موردی نداشته باشد
طهرانی - اجازه بفرمائید
نایب رئیس - بفرمائید
طهرانی - صلا در همین مجلس مجلس مشاهده شد که آقای رهنا تلفتصند تومان را پیشنهاد فرمودند و در شد - بعد یک پیشنهاد دیگر تا هزار تومان شد و قبول شد
 بنا بر این بنده دوهزار تومان را پیشنهاد کردم و همان ادله که برای هزار تومان گفته شد برای دوهزار تومان هم هست و هیچ فرق نمی کند که اتومبیل هزار تومان یا دوهزار تومان قیمت داشته باشد و اصولاً آن بیان منتج این نتیجه است که کلیه اتومبیل های سواری وارد این مملکت می شود هم از این که لو کس یا غیر لو کس و دو هزار تومان یا ده هزار تومان قیمت داشته باشد.
 باید وارد شود برای آنکه فلسفه گمرک را یک طوری بیان کردند و وقتی فلسفه گمرک اینطور شد باید باین ترتیب عمل شود -
 حالا یک گمرکی را ملاحظه می کنیم می بینیم در مملکت اگر گمرک نفع که کارگران بپاچاره می بایستی لباس درست کنند دو مقابل می شود
 اما جنس وقتی که از خارجه وارد می شود گمرک کش صدی یک است ولی نفع صدی ده یا بیشتر است که فوق العاده بشرط مملکت است و این ملاحظاتی شده است گمرک آن شکلی که وضع شده این فلسفه ها و مذاکرات درش نبوده است
 یک گمرکهای وضع شده مثل مسئله نفع بالخصوص یا چیزهای دیگر که ما بآنها می توانیم کار کنیم
 آمده اند و مثلاً نفع را صدی پنجاه گمرک بسته اند برای این که جنسی که در اینجا درست می کنند گرانتر تمام شود از

یک پیشنهادی شده بود و از طرف یکمده از آقایان امضا شده بود دایر بر اینکه کمیسیون قوانین مالیه در ظرف دوهزار و پونصد لایحه قانون مالیات تصاعدی را بمجلس تقدیم کنند گویا تقدیم شده است.
 بنده با ختم جلسه مخالف نیستم ولی چون آنهم اشکال ندارد بنده پیشنهاد میکنم تکلیف آن پیشنهاد هم معلوم شود
بعضی از نمایندگان - صحیح است.
نایب رئیس - گمان میکنم این پیشنهاد سابقه نداشته باشد
 (شرح ذیل قرائت شد)
 امضاء کنندگان ذیل پیشنهاد میکنم که لایحه قانون مالیات تصاعدی که بکمیسیون ارجاع شد کمیسیون قوانین مالیه پس از ده روز از تاریخ تصویب این پیشنهاد لایحه را مجدداً بمجلس برای شور تقدیم نماید
کازرونی - اگر چه احتیاج توضیح نیست هر چند که تصور می کنم یک جهت هدیده دارد که روی هر یک از این جهات می شود حرف زد و فلسفه هائیم کرد مثلا تریاک از یک جهت خوب است از یک جهت بد است.
 در آن جهت خوبیش خیلی می شود حرف زد
 و در آن جهت بدیش هم بشرح ایضاً آنوقت در خصوص اتومبیل یک جهاتی در مجلس گفته شد و آن چیزیکه مطلوب واقع شد روی یک جهت آن بود حالا همان جهت شامل ده هزار ومانی به بالا هم می شود
 بنا بر این در صورتی که مجلس آن دلیل را پذیرفت بنده هم دلیلی نمی بینم که اتومبیلی که قیمت آن ده هزار تومان است استفاده شود
 از این جهت بنده پیشنهاد کردم که بهمان دلیلی که شامل هزار تومانی شده همان دلیل ده هزار تومانی هم معاف باشد
مخبر - بنظر بنده این پیشنهادها یک قدری خارج از صورت جدید است
کازرونی - بنده استرداد کردم
نایب رئیس - چند فقره دیگر پیشنهاد رسیده است راجع به تجزیه راجعه می شود بکمیسیون تاخیر آن برسد
 پیشنهادی شده است راجع به ختم جلسه اگر مخالفی نیست جلسه را ختم کنیم آقای عراقی.
حاج آقا اسمعیل عراقی - بنده با ختم جلسه مخالف نیستم خواهش می کنم که کمیسیون را منضم می کنیم پس بنظر بنده این یک الزامی است که هیچ موضوع ندارد و سابقه هم نداشته
 زیرا اگر ما متقدم شدیم که کمیسیون یک نظریاتی بکنند بگر بسته با اختیار خودش است.
 ممکن است محتاج بنظر وزارت مالیه بشوند و وزارت مالیه هم شاید محتاج به تحقیقاتی باشد و بیش از دهر روز معطل کند.
 آنوقت چه خواهد شد؟
 اگر چه بنده متقدم که بایستی زودتر تکلیفش مین شود زیرا اگر قبول میشود قبول شود یا اگر اصلاح می شود اصلاح شود و اگر هم رد می شود درود که تکلیف مین باشد ولی اینکه می گویند تا دهر روز دیگر کمیسیون راپورت بدهد این یک الزامی است و بنده مخالف هستم
نایب رئیس - آقای سر کشیک زاده (اجازه)
سر کشیک زاده - مسئله مربوط به دستور امروز قانون مالیات تصاعدی بود که بر حسب پیشنهادی از دستور خارج گردید و بکمیسیون ارجاع شد حالا اشخاصی که این پیشنهاد را کرده اند تقاضا دارند که بعد از دهر روز همین لایحه جزو دستور باشد.
 گمان نمی کنم که در نظام نامه یک ماده باشد که این مسئله را منع کند
نایب رئیس - اظهاری را که آقای سر کشیک زاده فرمودند بآن پیشنهاد یک اندازه تفاوت دارد بجهت اینکه در این پیشنهاد کمیسیون را مجبور می کنند که پس از دهر روز راپورت بدهد ولی اظهاری را که سر کار فرمودید این است که اگر کمیسیون تا دهر روز دیگر راپورت نداد همین راپورت مطرح شود
 آقای داور (اجازه)
زعیم - بنده اظهار نظام نامه دارم
نایب رئیس - بفرمائید
زعیم - بوجوب نظام نامه پیشنهاد ختم جلسه مقدم است بر سایر پیشنهادها
نایب رئیس - چون ایشان هم پیشنهاد کرده اند که این مسئله مطرح شود مخالفی هم نشد بنا بر این این مسئله مطرح شد -
 آقای داور (اجازه)
داور - بنده از صبح تا بعد از ظهر چندین رنگ و صورت راجع بلایحه مالیات تصاعدی دیدم
 اول که بنده تقاضا کردم و دلایلی عرض کردم مخالفتی نشد چند دقیقه بعد یک مخالفت مائی شد بعد یکمرتبه یکمده چهل نفری یک پیشنهادی می کنند و یک امری میفرمایند یک کمیسیونی که شما باید تا دهر روز دیگر راپورت را تهیه نموده و بمجلس تقدیم کنید.
 بنده عرض می کنم اینکه کمیسیون تقاضا کرده که این لایحه بر گردد بکمیسیون برای این بود که بتواند از طرفی بنا بر یک مذاکراتی که شده است نظر دولت و از

طرفی نظر یک افرادی از خود آقایان نمایندگان را که خارج از کمیسیون هستند با نظر کمیسیون راپورت سابق راپورتی هم بریزد و بالاخره یک راپورت جامعی که از نقطه نظر مالیاتی باید باشد بهتر از این باشد و از نقطه نظر اصول هم بهتر باشد یک همچو چیزی تهیه کنند و بیاورند بمجلس که از نقطه نظر تقنینی و سایر عملیاتی که راجع باجرع است اسباب زحمت مردم نشود.
 مقصود این بود حالا آقایان میفرمایند ناده روز دیگر
 مثل این است که کمیسیون فوراً می تواند این کار را بکنند یا اینکه در مدت یک جلسه این کار زود تمام می شود که می فرمایند در ظرف ده روز در صورتی که در ده روز اول سه جلسه ما بیشتر نداریم جلسه بعد را هم برای لایحه میزنی مشغول هستیم که آخرین جلسه است و انشاء الله بآن حلقه مخصوصی که آقایان بقانون میزنی دارند تمام خواهد شد
 پس می ماند دو جلسه و در مدت دو جلسه آیا ممکن است تمام این نظریاتی که گفته شد حاضر و مطالعه شود و بمجلس بیاید اگر مقصود این است که این لایحه همین ترتیب همانطور که آقای سر کشیک زاده فرمودند بمجلس بیاید
 ممکن است ولی بنده تنها میکنم که آقایان یک همچو امری را بکمیسیون بفرمایند
 برای این که عملی نیست و ما هم نمی توانیم بدهد بگیری که در ظرف ده روز راپورت جامعی تهیه نموده و تقدیم کنیم
بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافیست رای بگیرند
نایب رئیس - بنده گمان می کنم که باین پیشنهاد نمی شود رای گرفت بجهت اینکه الزام میکند کمیسیون را و این تا تا بحال سابقه نداشته - آقای طهرانی (اجازه)
آفایش محمد علی طهرانی - بنده نظرم می آید که نظر آقایان این بود که تسریع کنند که آن لایحه باز بمجلس بیاید و مثل سایر لوایحی که مقید بحال مملکت است و در کمیسیونها مانده و بیرون نیامده آن شکل نباشد
نایب رئیس - آقای رهنا موافقت یا خیر؟
رهنا - صاحبان امضا اجازه ندادند حرف بزنند
نایب رئیس - اشخاصی که اجازه خواسته اند یک عده زیادی بوده اند و هر کدام اجازه خواسته اند - اجازه داده شده بیانی هم فرموده اند
رهنا - عرض میکنم اصلاً مسئله موقتی که از دستور خارج شد چنانچه استدلال

آن خیلی ضعیف بوده زیرا دولت پیشنهاد خودش داده است و وزارت مالیه هم در اصل قضیه که هزار تومان بیلاچقدر وازدو هزار تومان بیلا چقدر این اصل را قبول کرده است
 کمیسیون اول هم تصویب کرده کمیسیون ثانی هم این اصل را تصویب کرده است
 برای اینکه اگر تصویب نمی کرد راپورت اولی مطرح نمیشد این را شاید آقایان نمایندگان مسبق نیستند
 در موضوع هر لایحه وقتی کمیسیون تجدید شود مگر آن کمیسیون مجبور است آن لایحه را بکمیسیون ببرد و مطرح نماید و پس از آنکه در آن کمیسیون هم تصویب شد بقام ریاست اطلاع میدهد که راپورت سابق در کمیسیون جدید هم تصویب شد
 بنا بر این این راپورت در کمیسیون جدید هم تصویب شده
 اینجا اظهار شد که ما میخواستیم نظریات آقایان را بگیریم و حالا نظریه آقایان را گرفتیم
 این طرز استدلال بود - بعضی از و کلا میکنند که خیر ما یک نظریات داریم که باید شامل مطلع شویم و برای شور ثانوی راپورت جدید را تهیه کنند و بدهید معذک مورد توجه نشود رای دادند -
 الان کمیسیون چه میکند؟ دولت که راپورت جدیدی نمیدهد!
 هنوز که دولت پیشنهاد خودش را پس نکرده است همان پیشنهاد کمیسیون اول است که تصویب کرده است و کمیسیون ثانی تصویب کرده و راپورت داده است سه جلسه در مجلس مذاکره شده است آنوقت یکمرتبه از مجلسی مجرد بیرون
 این ترتیب خوب نیست اگر چنانچه آقایان مطالبی دارند خوبست در شور اول بفرمایند
 پیشنهاد کنند - اینکه کاری ندارد و مجدداً برای شور ثانی اصلاحات لازم بعمل بیاید ولی بعد از آنکه همین کمیسیون باین موضوع رای داده است
 کمیسیون سابق هم آنرا تصویب کرده و راپورت داده است علت ندارد که اینقدر تأخیر بیفتد حالا هم عده از آقایان نمایندگان که این پیشنهاد امضا کرده اند میگویند در عرض این دهر روز ممکن است پنج جلسه تشکیل بدهند و بالاخره مثبت یا منفی یک راپورتی بدهند که در مجلس شور اولش بشود و نمایندگان نظریات خودشان را میگویند باز برای شور ثانی میروند بکمیسیون پس بنا بر این نمایندگان حق دارند که بیاورند در ظرف دهر روز این راپورت را بیاورند در مجلس زیرا تحقیقات عملی نخواهد که بگویند دهر روز کافی نیست -

نایب رئیس - آقای زعیم مخالفین با این پیشنهاد؟
زعیم - بنده عرضی ندارم.
بعضی از نمایندگان - خدا کرات کافیست.
رای بگیریم؟

مدرس - این مسئله سابقه ندارد. ولی البته باید سعی کرد که زودتر این رایورت داده شود.
رای لازم ندارد.

نایب رئیس - آقای مشار اعظم (اجازه)

مشار اعظم - بنده گمان میکنم که آقایان يك اشتباهی کرده باشند و آن این است که بنده نیتانم بطور مشهود يك کمیسیون را الزام کرد که در ظرف دهر روز این کار بکنند بنده که عضو این کمیسیون هستم نیتانم این چه الزامی است که باید الی دهر روز این رایورت داده شود فرضاً اگر من در ظرف دهر روز موفق بتقدیم رایورت نشدم چه باید بکنم؟

باید عین همین رایورت داده شود بعلاوه این پیشنهادی که شد پیشنهاد خروج از دستور بود و این حق همه نمایندگان است و هر نماینده میتواند این پیشنهاد را بکند که يك لایحه از دستور خارج بشود منتهی يك نظریاتی یعنی بروند و در کمیسیون مالبه بنشینند صحبت کنند و مطالعه کنند بعد رایورت بدهند حالا الزام کردن يك کمیسینی که جمعاً ظرف دهر روز رایورت بدهند بنده این را نمی فهمم!

مگر اینکه بفرماید ایداً لازم نیست که این لایحه بکمیسیون قوانین مالبه برود و باید در خود مجلس در آن مذاکره کنند والا تکلیف شاق از طرف نماینده بنمایند دیگر هیچ معنی ندارد

نایب رئیس - آقای تدین (اجازه)

تدین - بنده خیلی متأسف هستم از اینکه بعضی از آقایان عوض این که اهمیت بانظماات داخلی مجلس بدهند مخصوصاً بیرون بیرون

برای این که مجلس را از اکثریت بیندازند و فعلت دارند از این که این عمل متقابل ممکن است فردا نسبت به خودشان بشود.

دیگر این که باید از مذاکرات طولانی امروز هم نسبت به تعیین دستور جلسه ما متنبه شده باشیم و معتقد باشیم باین که دستور جلسه آتی را در همین جلسه معین کنیم بعد مجلس را از اکثریت بیندازند والا جلسه آتی در فردا است دو ساعت باید حرف بزنیم که چه چیز جزو دستور بشود حالا بنده کار ندارم شاید کرسنکی باعث شده است که بیرون بروند.

آقایان میفرمایند سابقه ندارد. بنده عرض میکنم خیلی چیز هادر دنیا

هست که سابقه ندارد و اگر بنا باشد بدم سابقه مستمسک شوند بنده هزارویک مورد از مسائل دینی و عرفی و سیاسی برای شما مثال بزنم که هیچ سابقه نداشته بنده عرض میکنم منعی که چیز است نظام نامه در کجا منع کرده؟

يك و كیلو هم اجبار نمیکند بکنند راه پیشنهادی متجاوز از ۳ نفر از آقایان امضاء کرده اند و بالاخره اکثریت مجلس حاکم است.

نایب رئیس - چون عده برای رای کافی نیست جلسه را ختم میکنم جلسه را آتی روز ۳ شنبه ۳ نفل از ظهر.

بعضی از نمایندگان - دستور معیوشه.

نایب رئیس - چون عده کافی نیست نشود دستور جلسه بعد را معین کنیم. (مجلس ۳ ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - سهام السلطان بیات منشی علی اقبال المملکت معظم السلطان.

جلسه ۱۳۳

صورت مشروح مجلس یوم یکشنبه بیست و هشتم جنی هزار و سیصد و سه مطابق بیست و دوم شهر جمادی الثانیه هزار و سیصد و چهل و سه

مجلس دو ساعت قبل از ظهر بریاست آقای سهام السلطان نایب رئیس تشکیل گردید.

(صورت مجلس یوم شنبه بیست و هفتم جنی را آقای میرزا جواد خان قرائت نمودند)

نایب رئیس - آقای سلطان العلماء (اجازه)

سلطان العلماء - از دستور عرض دارم.

نایب رئیس - آقای رئیس التجار. (اجازه)

رئیس التجار - بنده هم قبل از دستور عرض دارم.

نایب رئیس - آقای دولت آبادی. (اجازه)

دولت آبادی - بعد از تصویب صورت جلسه عرض دارم.

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - نفل از دستور عرض دارم.

نایب رئیس - آقای طهرانی. (اجازه)

طهرانی - بنده قبل از دستور سؤالاتی را از آقای وزیر رفوآشده عرض دارم.

نایب رئیس - صورت جلسه تصویب شد.

وزیر رفوآشده - اولاد و بقره لایحه

است راجع باسخدام دفتر مهندس یکی مهندس متخصص برای جنگلها یکی مهندس متخصص معادن که از آلمان باید استخدام شوند اشخاص هم تعیین شده تقدیم مجلس شورای ملی میشود و متناذراً زودتر اقدام در تصویب آن بفرمایند که موقع آن نکند.

یکی دیگر سؤالی آقای طهرانی از دولت کرده بودند و مخصوصاً تا کیدهم شده بود که برای جواب ایشان حضور پیدا کنیم ممکن است سؤالات را بفرمایند تا جواب داده شود.

نایب رئیس - لایحه بکمیسیونهای مربوطه ارسال شود. آقای طهرانی. (اجازه)

آقای محمدعلی طهرانی -

البته آقایان مخصوصاً آقای وزیر تجارت و فوائد عامه خوب میدانند تجارتی که مملکت ما با خارجه دارد در مرحله اولی اتفاق افتاده است و اول صادره مملکت مالت قالی است.

هیچ چیز از مملکت ما بفرقی خارج نمیشود و عده یولی که از خارج وارد مملکت میشود یولی است که در ازاه خالی داده میشود و در موضوع قالی قانون آنطوری که باید و شاید بواسطه این که وزارت تجارت و فوائد عامه توصیه کرده باید داشته باشند ندارد گمان می کنم مأمورین خارجه کامیبتی رایورت تجارت قالی را عم از آمریکا و اروپا ننداده باشند.

کلمه کلمی در روزنامه هایک اشاراتی می شود -

مخصوصاً در روزنامه ایران در شماره هزار و هفتصد و شش به امضای میرزا علی خان و کیلی تبریزی که یکی از تجار معتبر و از علماء تجار امروزه است شرح مبسوطی می نویسد که بنده خلاصه آن را نوشتام و عرض می کنم و بعد سؤالی که متوجه بناو است عرض خواهم کرد. حاصل مضمونی که ایشان می نویسند این است که از شصت سال قبل صنعت قالی باقی از ایران به تبت و از آنجا به چین رفته و در بیست و يك سال قبل قالی چین در شهر سنت لویی به نایشگاه برده و از آن روز بر مشتری های قالی چین افزوده شده تا در اواسط جنگ بین المللی که هوانسی از برای تجارت ایران بود برای چین موقعی بدست آمده و در بازار های خارجه خاصه آمریکا بفروش رساندند و سابق بر این تجارت قالی منحصر بایران بود و از تجارت های خاصه ایران و امروز در شهر یکن یکن تخت چین زیاد از چهارصد کارخانه موجود است و از روی اطلاعات واصله کارخانجات چین شکل منظمی بهود داده و فرشی که در ایران بدست می آید در عرض ماه بواسطه

کثرت کارخانجات و کارگر در چهل روز در چین بدست می آید -

شش ماه زحمت کارگران ایران و قالی باقی های ایران معادل چهل روز چین است و وسایل تجارت از حیث حمل و نقل آسان تر و باین جهت اغلب کپاتی های آمریکا تجارت خود را در چین هرگز برت می دهند و هنوز در ایران در تحت اصول اداری يك کارخانه مهم منظم که بتواند سفارشات خارجه را تصویل کند نیست و بموجب احصائیه گمرکی از ۹۲۸۶۰۰۰ فرش صادره ایران پنج میلیون آن در آمریکا مصرف شده و تجارت قالی پس از نفت یعنی از صادرات ایران (که نفت هم مال ما نیست و مال کپاتی انگلیس است) بعد از نفت اولین تجارت ایران است بنده از آنکه این خلاصه را عرض کردم خواستم متوجه کنم وزارت معترم تجارت را مانسکه آیا وزارت تجارت فکر عاجلی برای تکثیر تجارت قالی فرموده اند؟ و آیا اقدامی شده است که ما در آتی بتوانیم در مقابل چینی ها که شروع به ترویج این تجارت کرده اند مقاومت کنیم که باعث نکت این تجارت در آمریکا نشود؟ و آیا ما می توانیم در این تجارت مثل چینی ها آمریکا کاپی ها را بغودمان جلب کنیم یا خیر این يك سؤال

سؤال دیگر ما راجع بهمین قالی است و علت سؤال من يك مقاله است که در روزنامه شفق سرخ در نمره دوست و هشتاد و يك از بعضی از تجار ایرانی که در اروپا زندگی میکنند و يك علاقه مندی بتجارت ایران دارند.

يك مقاله نوشته اند که خلاصه آن مقاله را بنده میخوانم و سؤالات را تکمیل می کنم آن قسمتی که از روزنامه مربوط به سؤال بنده است این است و مخصوصاً موضوع تجارت قالی را مورد ملاحظه قرار داده است که غالب دول اروپائی ورود آن را یا قغن سوده و یا گمرک آن را بخرجه زیاد کرده اند که قابل تحمل نیست و مأمورین دولت ایران ایداً در صدد جبران آن بر نیامده اند. برای اینکه غالب دول من بود بایران تجارت دارند و مال التجاره آنها بایران وارد میشود و قبل از جنگ مشاهده می کردیم در خصوص تجارت ما بین آنها بوده است.

بعد از جنگ غالب دول مزبور ترفه گمرکی خود را تغییر داده و نسبت بعضی از صادرات ایران مانند قالی ترفه گمرکی نموده اند و بجای اینکه مأمورین ایران مقیم خارجه ملقت نکند شده و بدولت خود رایورت دهند دولت در این گونه موارد معامله بالمقابل نماید. صادرات آنها آزادانه کافی السابق وارد ایران می شود و نتیجه اش این شده است که مال التجاره قالی در ممالک فرانسه - آلمان - ایتالی -

مجارستان - رومانی بکلی شگست خورده است.

مخصوصاً از همه سخت و سنگین تر دولت آلمان است يك قسمت مهم و قابل توجه واردات مملکت ما عبارت از مال التجاره آن است بعد از آنکه هر کیلو گرمی ۱۲ مازک طلا وضع کرده است.

باز از ورود قالی منم نموده. این موضوع سؤال بنده است که آیا همانطور که در نمره (۲۸۱) روزنامه شفق سرخ یکی از تجار مقیم اروپا نوشته صحیح است یا خیر و در صورتی صحت دارد و آن مال التجاره را باین که صد سال دوست سال عمر می کند و ضایع نمیشود بستان له کس بفرماید اند و مالیات گراف و گمرک گراف را وضع کرده اند.

آیا دولت ایران مخصوصاً وزارت معترم تجارت در نظر دارند معامله متقابله بنمایند و آیا در نظر دارند چیزهایی که وارد این مملکت می شود و حقیقتاً هم لو کس هست از قبیل پارچه های ابریشمی و اقسام عطریات و انواع عروسک ها که آنها وارد میکنند با آنها معامله متقابله بکنند؟

یعنی يك گمرکات خاصی برای این اشیاء لو کس وضع کنند همان طور که آنها قالی ما اجازه اشیاء لو کس حساب کرده اند اشیاء لو کس آنها هم که وارد این مملکت می شود گمرک مخصوصی بگیرند یا خیر؟

سؤال بنده یکی راجع بموضوع اولی بود که عرض کردم یکی هم راجع باین موضوع

وزیر رفوآشده - آقای طهرانی يك مطلب خیلی مهمی را طرح بیان کردند و حقیقتاً باید جالب توجه همه آقایان واقع شود.

زیرا اهمیت قالی و تجارت قالی بر کسی پوشیده نیست. اینکه فرمودید رایورت بمانی رسد این طور نیست. ما هم امم خودمان از این قضایا اطلاع داریم و رایورت هم بمانی رسد و همینطور است که فرمودند. مدتی است قالی چینی و تنها قالی چینی هم نیست.

قالی های عثمانی هم هست که با قالی های ایران رقابت می کند و با نهایت تأسف باید این حقیقت را اعتراف کرد ولی فقط این اعتراف کافی نیست و این مطلب هم بدولت نیست.

زیرا با وجود شرایطی که برای رقابت و آزادی تجارت لازم است بنگانه علاجی که برای جلوگیری از این قضا یا هست جدید فوق العاده و زحمت کشیدن تجار قالی است و تا زمانی که خود آنها جدید نگنند ممکن نیست تجارت قالی ایران موفق شود در بازار دنیا مقام اولی را داشته باشد.

خودش را بدست بیارد و یکی ازهایی که سگه بزرگ تجارت قالی میزند استعمال رنگ جوهری است که متأسفانه در این باب اغلب تجار قالی يك منطبق صورت ظاهر صمیمانه اظهار میکنند ولی اجازه بدهید که عرض کنم بنده در ستر ندر در حقیقت با عدم استعمال رنگ جوهری مخالفت می کنند و آن منطبق که از طرف آنها گفته می شود این است که میگویند شما چه کار دارید (مخصوصاً چند نفر از تجار قالی باشد من این بیان را کردند) گفتند ما آجرو سگه می بریم با اروپا و برای شما طلا وارد می کنیم.

این منطقی است که صورت ظاهر هر کس میگویند خیلی صحیح است این در ظاهر حرف خوبی است که خوب هر چه می خواهند بیاورد و در عرض بول بیاورند ولی اقدام نهم شخصی را ممکن است تأمین کند اما مسلم است برای جنس ضرر دارد و مسلماً ربهو تا سبوت را تأمین نمی کند و سگه میزند و تا حال قوانین هم که وضع شده است هیچ کافی نیست زیرا در عرض اینکه يك مالیات خیلی سنگینی برای فرش جوهری فرقاژ شود فقط در وقت حمل باید صد دوازده

نهصد و صدتصد می فرماید که صدی دوازده کافی نیست که جلو گیری می کنند از حمل فرش جوهری و اگر ایران بخواهد حقیقتاً از نقطه نظر تجارت قالی ایران در بازار دنیا اقدام کند باید طوری سخت گیری کند که صدی دوست و صد مالیات و گمرک بر قالی های جوهری بگذارند تا ارزش نداشته و کسی دنبال این مقصود نرود و مجبور شوند رنگ ثابت استعمال کنند تا نام از دست رفته قالی در بازار دنیا دومرتبه بدست آید پس در این قسمت خود تجار قالی فروش باید حدیث کنند و اگر از طرف دولت مالیات های گمرکی برای جلوگیری از استعمال رنگ جوهری بشهاده شود تجار و توسلاتی نکنند که حقیقتاً در مقابل منفعت شخصی ضرر نوع حاصل نشده باشد.

هر دیگر مسأله هم این است که بد بستانه از قدرت من و شما خارج است چین چهارصد میلیون جمعیت دارد و در چین مزد ارزان است و هر کارگری در روز هشت یا نه شاهی اجرت میگیرد

چینی جدید دارد و مثل کارگران ما مسامحه و ملاحظه و طفره از کار ندارد. خودتان فرمودید همان کاری را که در ایران در ظرف چهل روز می کنند در

پس معلوم می شود بهمان تناسب شش ماه و چهل روز کارگر چینی و کارگر ایرانی با هم قالی دارند.

بعلاوه یکی از مسائل فوق العاده موثر برای رقابت بودن و نبودن راه است در چین اغلب مؤسسات قالی باقی یادگار زود خانهای صده است که قابل گشتی را می است یادگار دریا است و تصدیق بفرمایند که این مسئله فوق العاده مؤثر است زیرا قالی را که بوسیله شتر فرضا از کرمان به بازار کنند و بخوانند با هم بیاورند تا به زود آب برسد تا اینکه در کنار دریا باشد و به توسط گشتی فوراً حمل کنند همانقدر که گریه با شتر از کرمان تا نزد آنداده شد همانقدر بزوی قالی ها خواهد افتاد و اگر هم امروز يك اندازه تجارت قالی در امریکا باقی مانده متأسفانه باید گفت بواسطه تأسیس بعضی ادارات امریکائی است که در داخل ایران خود آنها ا ا مره میکنند که اگر هم آنها نبودند عرض می کردم همین قدر هم از تجارت قالی ایران در امریکا باقی نماند. بنده حقایق را عرض میکنم برای این که خود طر فرماز این هسته که باید دردها را خیلی واضح و صریح گفت تا اینکه افکار عامه متوجه آن دردها بشود و در صدد جابه جایی آن بماند هم توانستم بگویم اقدامات گانه شده و انشاء الله قالی ما هم در ترقی است ولی این دروغ است و بنده نمی خواهم وارد در این خطاشوم مخصوصاً حقایق را بگویم برای اینکه تمام علاقه مندان شرق و تجارت قالی ایران بدانند این مسئله کوچک نیست و فوق العاده حدیث کنند که حقیقتاً از يك سلسله مسائلی که عرض کردم جلو گیری شود و نتایج قالی در کارخانهای آنها باقی می شود معروف تر باشد و کارگران را کار وادارند و موجبات راحتی و حفظ الصحه آنها را فراهم کنند یعنی محل را که کار گز باید کار کند طوری باشد که کارگر بر راحتی در آن بتواند کار کند و متأسفانه تا امروز در ایران هیچوجه این اقدامات نشده است اگر چه این مطلبی که می خواهم عرض کنم چندان مربوط به سؤال نیست ولی يك مطلبی است که قدری افکار مجاز قالی فروش را روشن می کند. آن وقتی که من خودم در کرمان بودم در صدر آمدم که کارخانه های قالی باقی کرمان را اصلاح کنم. گفتم بنده باز کنند طرف جنوب و کارخانها را از گودی خارج کنند که لاقط سطح کارخانها فساوه سطح زمین باشد و نشیمن گاه عملیات يك قدری بلند تر باشد که بطور راحت بنشینند و کار کنند و خواستم يك اقداماتی که البته وظیفه هر کس است و نباید بکنند کرده باشیم ولی يك عده مخالفت کردند و بقیه دارم هیچک از نمایندگان تصور بخواهند فرمود که کسی مخالفت کرد. خود شگردها بدستور استادهای خودشان بیست و پنج روز در نگراف خانه بر ضلع این اقدام من متضمن بودند و البته این رویه و اهل مسأله نیست

معالیه یکی از مسائل فوق العاده موثر برای رقابت بودن و نبودن راه است در چین اغلب مؤسسات قالی باقی یادگار زود خانهای صده است که قابل گشتی را می است یادگار دریا است و تصدیق بفرمایند که این مسئله فوق العاده مؤثر است زیرا قالی را که بوسیله شتر فرضا از کرمان به بازار کنند و بخوانند با هم بیاورند تا به زود آب برسد تا اینکه در کنار دریا باشد و به توسط گشتی فوراً حمل کنند همانقدر که گریه با شتر از کرمان تا نزد آنداده شد همانقدر بزوی قالی ها خواهد افتاد و اگر هم امروز يك اندازه تجارت قالی در امریکا باقی مانده متأسفانه باید گفت بواسطه تأسیس بعضی ادارات امریکائی است که در داخل ایران خود آنها ا ا مره میکنند که اگر هم آنها نبودند عرض می کردم همین قدر هم از تجارت قالی ایران در امریکا باقی نماند. بنده حقایق را عرض میکنم برای این که خود طر فرماز این هسته که باید دردها را خیلی واضح و صریح گفت تا اینکه افکار عامه متوجه آن دردها بشود و در صدد جابه جایی آن بماند هم توانستم بگویم اقدامات گانه شده و انشاء الله قالی ما هم در ترقی است ولی این دروغ است و بنده نمی خواهم وارد در این خطاشوم مخصوصاً حقایق را بگویم برای اینکه تمام علاقه مندان شرق و تجارت قالی ایران بدانند این مسئله کوچک نیست و فوق العاده حدیث کنند که حقیقتاً از يك سلسله مسائلی که عرض کردم جلو گیری می کنند از حمل فرش جوهری و اگر ایران بخواهد حقیقتاً از نقطه نظر تجارت قالی ایران در بازار دنیا اقدام کند باید طوری سخت گیری کند که صدی دوست و صد مالیات و گمرک بر قالی های جوهری بگذارند تا ارزش نداشته و کسی دنبال این مقصود نرود و مجبور شوند رنگ ثابت استعمال کنند تا نام از دست رفته قالی در بازار دنیا دومرتبه بدست آید پس در این قسمت خود تجار قالی فروش باید حدیث کنند و اگر از طرف دولت مالیات های گمرکی برای جلوگیری از استعمال رنگ جوهری بشهاده شود تجار و توسلاتی نکنند که حقیقتاً در مقابل منفعت شخصی ضرر نوع حاصل نشده باشد.

والیه خود مردم بایدهدیت بکنند تا این کار
 ما اصلاح شود والا تصور اینک دولت در هر
 کار باید اقدام کند هیچوقت مقصود را
 تأمین نمی کند بلکه تسبیح دیگر سوال آقای
 طهرانی را چه بود بمالیات های گزافی که
 در بعضی ممالک اسم بردند در آلمان هر
 کس که گرم دوازده مارک طلا وضع کرده اند
 و فرمودند نمایندگان ایران اقدام نکنند
 در صورتی که این طور نیست نمایندگان
 ایران اقدام کرده اند اول بر هر کیلو
 گرمی دوازده مارک طلا بود بعد بکلی
 آلمان ها منته کردند و در نتیجه اقدامات
 همان مامورین دولت ایران بود که آن
 منته را مرتفع نمودند و امره بدینجهت
 دوازده مارک طلاست سی و شش مارک طلا
 از قالی ممالک می گردند
 در سایر ممالک هم از قالی ایران بمالیات های
 گزافی می گردند و البته این بکنند که برانند
 از نظر دور که در گیس از جنگ به الممل
 ممالک از برای جبران خسارات گذشته
 خودشان یک تصمیبات اساسی اتخاذ کرده
 اند من جمله در آلمان بواسطه بدین
 خسارات زیاد هر دو تمام اشیاء تجلی را منته
 کرده اند و منحصراً بقالی مانیست آقای
 طهرانی اشاره فرمودند باینکه آباء دولت
 در صدر معامله متفانه بر آمده است باز
 یعنی بساتر دیگر خواستند بف مانند که
 دولت ایران در صد یک حنت گم کرد
 هر چه اهد بر آید باز راست است ما
 نهایت تأسف را در این که از این که جرم ابرمال اجازه
 مایک گم کرد سنگین و زبانی تمیل می
 شود ولی در حال هیچ مکتبی این عمل را
 سهولت نمی گویند و سهولت وصل بیک
 چنین اقدامی نمی شوند درستی منجند
 احتیاجات خودشان را هم از نقطه نظر واردات
 طلا از نقطه نظر صادرات ملاحظه می کنند
 و پس از اینکه این مطالب را خوب تحت
 مطالعه قرار دادند آن وقت اقدام می کنند
 فقط از نقطه نظر اینکه چون توازال اجازه
 من جلوگیری کردی من هم حتماً می
 شوام این کار را بکنم این اقدام رانی
 کند پس از آنکه دیدند اگر جلو گیری
 از ورود یک مال اجازه ضرری متوجه
 خودشان نمی شود این اقدام را می کنند
 در این باب هم مشغول مطالعات هستیم ولی
 متأسفانه هنوز نتوانسته ایم تصمیم قطعی
 اتخاذ کنیم زیرا در این باب از یک طرف
 افکار عامه می گویند از ورود اشیاء تجلی
 باید جلو گیری بشود از طرف دیگر
 ادارات مربوطه از قبیل اداره گمرک که شاید
 زیاد صلاحیت حکمت و قضاوت رداشته
 باشد چون کلیه ارفاق و اعدا را می بیند آن
 ها این اقدام را زیاد مقرون بصرفه نمی دانند
 ولی معینا مطلب فوق العاده محتاج به مطالعه
 و مذاقه است و مشغول مطالعه و مذاقه هستیم
 و پس از آنکه نتیجه مطالعه و مذاقه مان
 معلوم شد آن وقت اگر صلاح سلکت نبود

و دیدیم این اقدام موجب ضررهای اقتصادی
 برای مملکت می شود آن وقت ناچاریم
 بگوئیم قالی ما تحمل یک خسارت را بکنند
 بهتر است تا اینکه تحمل دو خسارت را بکنیم
 رئیس - آقای سلطان الملها
 (اجازه)
 سلطان الملها - بنده چند روز است که
 مکرر اجازه خواسته ام که راجع قانون
 استخدام معلمین که از کمیسیون مبتکات
 گذشته است پیشنهاد کنم و از مقام ریاست
 تقاضا نام جزو دستور شود و متأسفانه فرصت
 نشد و امروز هم که آقای طهرانی میخواستند
 مشغول از وزارت فواید عامه بشانند بنده
 گمان می کردم که دیگر نوبت بنده نخواهد
 رسید ولی حالا که اجازه فرمودند عرض می
 کنم البته خاطر محترم آقایان مستفرض
 است که طرح قانونی استخدام معلمین
 شش ماه قبل پیشنهاد شد و جمعی از
 آقایان نمایندگان هم امضای کردند و
 تقدیم مجلس شد و از مجلس هم بکمیسیون
 مبتکات ارجاع نمودند ولی در این بین
 یک لایحه قانونی هم از طرف دولت پیش
 نهاد شد و نظر اینکه لایحه قانونی دولت
 مقدم بود وقت بکمیسیون معارف ولی بعد
 در صدد معامله متفانه بر آمده است باز
 یعنی بساتر دیگر خواستند بف مانند که
 دولت ایران در صد یک حنت گم کرد
 هر چه اهد بر آید باز راست است ما
 نهایت تأسف را در این که از این که جرم ابرمال اجازه
 مایک گم کرد سنگین و زبانی تمیل می
 شود ولی در حال هیچ مکتبی این عمل را
 سهولت نمی گویند و سهولت وصل بیک
 چنین اقدامی نمی شوند درستی منجند
 احتیاجات خودشان را هم از نقطه نظر واردات
 طلا از نقطه نظر صادرات ملاحظه می کنند
 و پس از اینکه این مطالب را خوب تحت
 مطالعه قرار دادند آن وقت اقدام می کنند
 فقط از نقطه نظر اینکه چون توازال اجازه
 من جلوگیری کردی من هم حتماً می
 شوام این کار را بکنم این اقدام رانی
 کند پس از آنکه دیدند اگر جلو گیری
 از ورود یک مال اجازه ضرری متوجه
 خودشان نمی شود این اقدام را می کنند
 در این باب هم مشغول مطالعات هستیم ولی
 متأسفانه هنوز نتوانسته ایم تصمیم قطعی
 اتخاذ کنیم زیرا در این باب از یک طرف
 افکار عامه می گویند از ورود اشیاء تجلی
 باید جلو گیری بشود از طرف دیگر
 ادارات مربوطه از قبیل اداره گمرک که شاید
 زیاد صلاحیت حکمت و قضاوت رداشته
 باشد چون کلیه ارفاق و اعدا را می بیند آن
 ها این اقدام را زیاد مقرون بصرفه نمی دانند
 ولی معینا مطلب فوق العاده محتاج به مطالعه
 و مذاقه است و مشغول مطالعه و مذاقه هستیم
 و پس از آنکه نتیجه مطالعه و مذاقه مان
 معلوم شد آن وقت اگر صلاح سلکت نبود

دو طرف انگراف که از شیراز و خوشن
 مغایره کرده دند تقاضای یک ماه و بیست
 روز مرخصی کرده بودند
 از نظر اولی کمیسیون چون دلیل صحت
 نیات که بانگشاه آنها تصویب کند
 تقاضای ایشان را نپذیرفت لیکن پس از
 آنکه وارد شدند در آلمان که اظهار داشتند
 کمیسیون را قائم گردانید لذا تصویب
 می نماید که از تاریخ ۲۹ عترب تا مدت
 پنجاه روز غایب نا اجازه منظور شوند
 مدرس اجازه می فرمائید
 نایب رئیس - بفرمائید
 بنده گمان نمی کنم این مسئله سابقه
 داشته باشد چون راپرت را که کمیسیون
 مجلس داده است شفا که در برابر بی
 در این خصوص بمجلس آمده و مجلس هم
 رای نداد منتظر باید از کمیسیون بخواهد
 نمایند والا پس از رای مجلس تجدید نظر
 بشود
 در مرتبه ماوردند بمجلس این ترتیب سابقه
 ندارد و کمیسیون مشغول است که چرا
 تحقیق خود را اول خوب نگردانند
 نایب رئیس - یک راپرتی داده اند
 باینکه در
 آقای آسید یعقوب
 (اجازه)
 آسید یعقوب - بنده عقیده دارم
 مطابق نظام نامه ما باید این لایحه دانست
 یا طرح قانونی که اگر در مجلس آمده
 قبول نشد تا شش ماه دیگر نتواند مجدداً
 بیاورد و منطوری که آقای مدرس فرمودند
 بهتر است که آقای مغیر راپرت را
 پس بگیرند و بعد از شش ماه مجدداً تقدیم
 مجلس نمایند
 نایب رئیس - آقای دست غیب
 (اجازه)
 دست غیب - آقای مدرس متشک
 بساقتند آقای آسید یعقوب هم فرمودند
 جزو لایحه است و باید تا شش ماه بماند دیگر
 مطرح نشود
 بنده عرض می کنم این لایحه نیست و
 کمیسیون در لایلی که آقای قائم مقام -
 الملک بیان کرده بودند تجدید نظر کرده
 رای داده است و آورده مجلس و همچو
 سابقه هم در مجلس نیست که اینطور چیزها
 نباید در مجلس و ماده نظامنامه هم راجع
 بلایحه و طرحی است که از طرف دولت
 پیشنهاد میشود و حالا کمیسیون بک راپرتی
 داده است و مطابق راپرت هم رای میگیریم
 و البته اکثریت مجلس هم رایش قاطع است و
 اینهم نه جزو لایحه است نه جزو طرح و نه
 مخالف سابقه نظامنامه است بلکه یک
 راپرتی است که کمیسیون داده و مطابق
 آنهم باید رای گرفت
 نایب رئیس - آقای باستانی
 (اجازه)
 باستانی - بنده راجع بدستور عرضی

داشته
 نایب رئیس - آقای سرکشیک
 زاده
 سرکشیک زاده - بنده هم راجع به
 دستور عرضی داشتم
 نایب رئیس - آقای عماد السلطنه
 (اجازه)
 عماد السلطنه - بنده عرضی ندارم
 مقصود همین قسمتی بود که آقای دست
 غیب فرمودند
 نایب رئیس - آقای ذبیح
 (اجازه)
 ذبیح - بنده در اصل مطلب که پنجاه
 روز مرخصی برای آقای قائم مقام الملک
 تصویب بشود یا نشود عرضی ندارم و اینقدر
 رای نداد منتظر باید از کمیسیون بخواهد
 نمایند والا پس از رای مجلس تجدید نظر
 بشود
 در مرتبه ماوردند بمجلس این ترتیب سابقه
 ندارد و کمیسیون مشغول است که چرا
 تحقیق خود را اول خوب نگردانند
 نایب رئیس - یک راپرتی داده اند
 باینکه در
 آقای آسید یعقوب
 (اجازه)
 آسید یعقوب - بنده عقیده دارم
 مطابق نظام نامه ما باید این لایحه دانست
 یا طرح قانونی که اگر در مجلس آمده
 قبول نشد تا شش ماه دیگر نتواند مجدداً
 بیاورد و منطوری که آقای مدرس فرمودند
 بهتر است که آقای مغیر راپرت را
 پس بگیرند و بعد از شش ماه مجدداً تقدیم
 مجلس نمایند
 نایب رئیس - آقای دست غیب
 (اجازه)
 دست غیب - آقای مدرس متشک
 بساقتند آقای آسید یعقوب هم فرمودند
 جزو لایحه است و باید تا شش ماه بماند دیگر
 مطرح نشود
 بنده عرض می کنم این لایحه نیست و
 کمیسیون در لایلی که آقای قائم مقام -
 الملک بیان کرده بودند تجدید نظر کرده
 رای داده است و آورده مجلس و همچو
 سابقه هم در مجلس نیست که اینطور چیزها
 نباید در مجلس و ماده نظامنامه هم راجع
 بلایحه و طرحی است که از طرف دولت
 پیشنهاد میشود و حالا کمیسیون بک راپرتی
 داده است و مطابق راپرت هم رای میگیریم
 و البته اکثریت مجلس هم رایش قاطع است و
 اینهم نه جزو لایحه است نه جزو طرح و نه
 مخالف سابقه نظامنامه است بلکه یک
 راپرتی است که کمیسیون داده و مطابق
 آنهم باید رای گرفت
 نایب رئیس - آقای باستانی
 (اجازه)
 باستانی - بنده راجع بدستور عرضی

و یک فقره دیگر هم بیست روز که بمجلس
 هفتاد روز می شود
 از کمیسیون یک خبر تقدیم مجلس شد
 و مجلس مطابق خبر کمیسیون رای داد و
 بیست روزش تصویب شد و باقی ماند پنجاه
 روز اگر چه خبر را کمیسیون نوشته بود
 ولی در مجلس قرائت و محل مذاکره واقع
 نشد تا اینکه آقای خودشان تشریف آوردند
 و توضیحاتی دادند که کمیسیون رافانگ کردند
 و چون راپرت هنوز بمجلس نیامده بود وقت
 تجدید نظر درش باقی بود این بود که
 کمیسیون تجدید نظر کرد و راپرتش هم
 اینست که حالا بمجلس آمده است و آقایان
 اشتباه کرده اند
 (جمعی از نمایندگان اظهار نمودند -
 مذاکرات کافی است رای بگیرند)
 مدرس - اینطور که توضیح دادند
 بنده هم مخالفتی ندارم اگر در مجلس رای
 داده نشده
 نایب رئیس - چون بعضی از آقایان
 بیرون تشریف بردند و نمی آید چند دقیقه
 تنفس داده شود
 آسید یعقوب - خبر کنید
 بیایند
 نجات - این چه ترتیبی است
 نایب رئیس - همانتا چند دقیقه
 تنفس داده می شود
 (در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل
 و پس از سه ربع ساعت مجدداً تشکیل
 گردید)
 نایب رئیس - آقای دولت آبادی
 (اجازه)
 حاج میرزا یحیی دولت آبادی -
 بنده خواستم خاطر محترم آقایان را
 متوجه کنم بماده ۱۱ نظامنامه راجع به
 دستور مجلس و اینست که در آخر هر جلسه
 باید دستور جلسه آتی را معین کرد و بنابر
 این استماع میکنم در آخر جلسه دستور
 جلسه آتی را تعیین بفرمائید
 زیرا معلوم نیست در این جلسه دستور
 چه چیز است و این ترتیب هم با احترام
 مجلس بر می خورد و هم آقایان و کلاه تکلیف
 می مانند
 نایب رئیس - جلسه گذشته عده
 کافی نبود که دستور معین شود
 آقای حاجی ملک التجار
 (اجازه)
 حاج ملک التجار - راجع باستجازه
 آقای قائم مقام الملک از نقطه نظر اینکه
 کمیسیون کاملاً ادای تکلیف کرده است
 هیچ محل گفت گو و ایرادی نیست ولی بنده
 باینکه آقای کلزونی بیانات کافی فرمودند
 و حالا مجدداً کمیسیون تجدید نظر کرده
 است توضیحاتی بدم
 آقای قائم مقام الملک و آقای دبیر
 اعظم یک مسافرتی برایشان پیش آمد و
 حرکت کردند و کمیسیون تصورش این

بود که بدون اجازه حرکت کرده اند این
 بود که آن بیست روز اول را که نوشتجات
 آقایان بعد از حرکتشان رسید
 کمیسیون تصویب نکرد و آن بیست
 روز را غایب بدون اجازه تصور کرد ولی
 بعد معلوم شد که آقای رئیس اجازه مرحمت
 کرده بودند
 باین معنی که آقای رئیس اجازه کرده
 بودند و تحصیل اجازه نموده بودند ولی
 حضرت ریاست پناهی دیر بکمیسیون هرایش
 اطلاع داده بودند
 این بود که کمیسیون هم آقایان را غائب
 بی اجازه نوشته بود و بعد تشریحی هم از
 شیراز و هم از محرم رسید که آقایان قائم
 مقام الملک و دبیر اعظم پنجاه روز یعنی سی
 روز از شیراز و بیست روز از محرم مجدداً
 استجازه کرده بودند و تمدید مدت مرخصی
 را تقاضا نموده بودند
 این بود که راپورت اول که بیست روز
 باشد آمد بمجلس و در مجلس هم راپورت
 کمیسیون رای گرفته و تصویب شد و اگر چه
 در آن پنجاه روز مرخصی کمیسیون رای
 منفی داد
 ولیکن چون در مجلس قرائت نشده
 بود و هر دو آقایان هم اعتراض باین قضیه
 داشتند اظهار نمودند که ما هم در موقع حرکت
 وهم در بین راه استجازه نموده ایم و یک
 دلیلی اقامه کردند که عقیده سابق کمیسیون
 را متزلزل کرد
 باین ملاحظه بنده با حضرت ریاست
 پناهی مذاکره نمودم و ایشان هم اشکالاتی
 در این باب تصور نکردند
 باین جهت کمیسیون رای داد که این
 پنجاه روز آخر هم غائب با اجازه منظور
 شوند
 و در واقع آن بیست روز اول را هم
 نمی شود غائب بی اجازه تصور کرد
 زیرا که اینجا قبلاً از حضرت ریاست
 پناهی استجازه کرده بودند و بعد تشریح
 کرده بودند
 ولی چون آن راپرت آمد در مجلس و
 مجلس هم اینطور رای داد
 البته در این موضوع نمی شود حرف
 زد و اینهم از نقطه نظر اقتصاد نیست که
 آقای قائم مقام الملک اصرار دارند که این
 راپرت در مجلس شورایی طرح شود و
 رای بگیرند
 و شاید خود ایشان در راه مبلغی زیاد
 بایک اشخاصی مساعدت میکنند
 ولی از نقطه نظر حفظ حیثیات و
 احترامات مجلس البته مقید هستند که
 ایشان را غائب بی اجازه نخوانند و تصور
 نمی کنم کمیسیون هم برخلاف وظیفه رفتار
 کرده باشد
 این است که در آن بیست روز اول
 رای گرفته شده است و فقط در این پنجاه
 روز اخیر باید رای گرفته شود دیگر بسته

است بنظر آقایان
 نایب رئیس - رای گرفته میشود
 این راپرت - آقایانی که تصویب میکنند
 قیام فرمائید
 (اقلب قیام نمودند)
 نایب رئیس - تصویب شد لایحه
 اوزان و مقادیر بر حسب رای مجلس جزو
 دستور است اگر مخالفی نیست مطرح
 شود
 آسید یعقوب - بنده مخالفم
 نایب رئیس - بفرمائید
 آسید یعقوب - لایحه اوزان و
 مقادیر همین طور که میفرمائید جزو دستور
 بود ولی در درجه پنجم و دوسه لایحه دیگر
 قبل از این جزء دستور بود
 یک نفر از نمایندگان - اینطور
 نیست
 آسید یعقوب - بلی اینطور است
 یکی لایحه راجع بقانون انتخابات بود و
 یکی هم لایحه قانون مالیات تصاعدی بود
 که قریب چهل نفر از آقایان پیشنهاد کردند
 و این مسئله فوق العاده اهمیت دارد
 زیرا مجلس شورایی کارش مبارکست
 از وضع و نسخ مالیات و این یک مالیاتی است
 که فوق العاده از نقطه نظر مملکت اهمیت
 دارد و تقاضا کردند که کمیسیون در ظرف
 دهر روز نظریات خودش را تنظیم نموده و
 بمجلس بیاورد
 بنده در روز آخر جلسه گرفتار بودم
 و مرخص شدم و همان طوریکه آقای تدین
 و بعضی از آقایان نمایندگان دیگر آن
 پیشنهاد را تقدیم مقام ریاست کرده بودند
 که در این موضوع صحبت شود بنده چون
 یکی از پیشنهاد کنندگان هستم این است
 که تقاضا میکنم این مسئله امروز جزو
 دستور شود که تکلیفش نفیاً و اثباتاً معلوم
 شود و بعد از آن وقت داشتیم راجع بلایحه اوزان و
 مقادیر صحبت میکنم بنده تقاضا میکنم از آقای
 مغیر که خود ایشان تقاضا کنند که این
 مسئله جزو دستور گذاشته شود و مساعدتی
 با قوت و اقتدار از مجلس بفرمائید که یک
 مسئله که طرح شده جریان خودش را طی
 بنیاید و تکلیفش معلوم شود منتهی پیشنهادها
 میرود بکمیسیون و در شورائی اصلاح میشود
 و همانطوری که آقای مشاور اعظم فرمودند
 نظامنامه اش راهم ممکن است منضم کنند
 ما هم کاملاً موافق هستیم
 بنابر این استماع میکنم این لایحه جزو
 دستور امروز گذاشته شود که رای قطعی
 درش داده شود و بعد اگر لایحه اوزان و
 مقادیر یا لایحه دیگری باشد ما هم موافقیم
 نایب رئیس - (خطاب آقایان رهمنامه)
 سر کار پیشنهاد کرده اید که در موضوع
 آن پیشنهاد مذاکره شود؟
 رهمنامه - بنده عرض میکنم که این

موضوع زیاد درش بحث شود دامنه اش
 تا ظاهر کشیده میشود و شاید هم نتیجه گرفته
 نشود
 جمعی از آقایان پیشنهاد کرده اند که
 در ظرف ده روز کمیسیون راپورت خودش
 را بدهد و از آقایان اظهار کردند که
 نمیشود کمیسیون را ملزم کرد
 بالاخره این قضیه باید خاتمه پیدا
 کند که مجلس حالت طبیعی خودش را
 پیدا کند
 آقایان بعضی عقیده شان این است
 که کمیسیون را نباید ملزم کرد ولی اشخاصی
 که این پیشنهاد را کرده اند نظرشان این
 است که اگر در ظرف ده روز کمیسیون
 راپورت خودش را تقدیم مجلس نکند
 همین لایحه مطرح شود و اگر در اطرافش
 نظریاتی هست پیشنهاد شود شود و برود
 کمیسیون که این لایحه معطل نماند و در
 حقیقت مقصودشان این است که تازه روز
 بکمیسیون وقت داده شود که در این لایحه
 تجدید نظر نماید و اگر پس از ده روز راپرت
 جدیدی تهیه نکرد همان راپورت کمیسیون
 اول که در این کمیسیون هم تصویب شده و
 دولت پیشنهاد کرده مجسماً مطرح شود
 در حقیقت مقصود این است که بدون تجدید
 نظر کمیسیون فعلی لایحه در مجلس مطرح
 نشود که باعث معطلی باشد
 نایب رئیس - رای میگیریم -
 پیش نهاد آقای آسید یعقوب - آقایانی
 که تصویب میکنند این لایحه مقدم بر
 لایحه اوزان و مقادیر باشد قیام فرمائید
 (همه ای قیام نمودند)
 نایب رئیس - تصویب شد لایحه
 اوزان و مقادیر مطرح است
 سرکشیک زاده - بنده پیشنهادی
 دارم
 نایب رئیس - در چه موضوع
 است؟
 سرکشیک زاده - راجع به این
 مالیات تصاعدی است که تا ده روز دیگر
 جزء دستور شود
 نایب رئیس - بسیار خوب - بنده درش
 رای میگیریم - لایحه اوزان و مقادیر
 مطرح است
 آقای هرمزی
 (اجازه)
 هرمزی - عرضی ندارم
 نایب رئیس - ماده اول قرائت
 میشود
 (شرح ذیل خوانده شد)
 ماده اول - اوزان و مقیاسهای رسمی
 مملکت ایران از تاریخ نشر این قانون
 مطابق اصول متری بوده و از روی مطرو
 کبیلو گرام و لیتر کمیسیون بین المللی متر
 تنظیم یافته و واحد اساس آنها از قرادیل
 خواهد بود

ذرع - مساوی بیک متر -
 ذرع - مساوی بیک گرام - رطل -
 مساوی بیک متر -
 اضعاف و اجزای این مقیاسها نیز که در جدول شماره ۱ منضم باین تقانون مصرح است رسمی و لازم الرعایه میباشد.

اخگر - آقای اشگر (اجازه)
 اخگر - عرضی ندارم -
نایب رئیس - آقای دست غیب (اجازه)
 دست غیب - عرضی ندارم -
نایب رئیس - در این ماده مخالفی نیست؟
یاسائی - بنده مخالف -
نایب رئیس - بفرمائید.
یاسائی - مخالفت بنده با این راپرت از این نظر است که یک موافقی در شورای اول داشت و تصور میشد که این نواقص در شورای ثانی اصلاح خواهد شد و راپرت نانی جامع خواهد بود.

اولاً بنده با کلمه (اوزان) که در اینجا ذکر شده مخالفم و آنرا غلط میدانم. یا باید گفت (موازین و مقادیر) یا اصلاً لفظ اوزان را حذف کرد و فقط گفت: لایحه مقادیر.

مجلس شورای ملی باید علاوه بر آنکه باشد که اصول و طرز ادبیات فارسی را حفظ کند. قوانینی را که وضع می کنیم و بدست جامعه میدهم باید اولاً غلط نباشد. علاوه بر این اصطلاحات ادبی و معمولی باشد. حالاً خواه عربی خواه فارسی در هر حال اصطلاحات باید مستعمل باشد. برخلاف استعمال بقعده بنده اوزان و مقیاسها غلط است و باید گفت:

میزان ها و مقیاسها یا موازین و مقادیر یا انقلاب بگوئیم لایحه مقادیر و این خیلی بهتر و واضح تر خواهد بود.

دوم راجع به ذرع و رطل بقعده بنده مادام که لغت فارسی داریم نباید برویم لغت خارجه را استعمال کنیم.

اگر هم خودمان لغت نداشته ایم خوبست لغت عربی را استعمال کنیم و حتی الامکان از لغات دیگران اجراض و اجتناب کنیم.

اگر نه خودمان لغت داشتیم و نه عربی بود آنوقت از زبانهای دیگران یک لغتی بگیریم و استعمال کنیم.

در اینجا مخالفت فارسی داریم و در قسمت های جنوبی ایران همه جا ذرع را ذکر میکنند و بنده اگر بجای کلمه ذرع ذکر گذارده شود خیلی بهتر و مناسب تر است.

و اینهم یک لفظ قدیمی است در این

صورت لزومی ندارد که ما ذرع بگوئیم همینطور لفظ ذرع هم فارسی است و شاید مخفف ذرع باشد و در قدیم هم استعمال میکردند.

و در اینجا اطلاق میشد بر یک وزن معمولی باین حال لزومی ندارد که ما هم این را قبول کنیم

خوبست لفظ (بیانه) را که لغت فارسی است و در اغلب جاها هم مصطلح و معمول است بجای رطل بگذاریم

و اگر بنده باشد ما یک قانونی وضع کنیم خوب است همین لفظ بیانه را که لغت فارسی و خیلی مصطلح هم هست و خواجیه حافظ هم میگوید قبول کنیم

دیگر از اعتراضات بنده راجع باین است که در مقابل کلمه مقیاس هائی که در جدول قید شده باید مقیاس های قدیم هم ذکر شود تا در موقع مقایسه جامعه دچار اشکال و اشتباه نشود.

فردا که میخواهند مقایسه کنند سالیان دراز طول دارد تا جامعه سیستم متریک را بفهمد مخصوصاً اهل قراه و قصبات که مدتها دچار اشکال خواهند بود و باید رعایت حال آنها را هم کرد

و بنظر بنده در مقابل هر مقیاسی باید قید شود که متلائم مقیاس مساوی با کدام مقیاس سابق است تا رفع اشکال بشود

دیگر اینکه برای مقیاس وزن نوشته شده است

واحد مقیاس وزن ذرع یک گرم است اجزایش را هم معین کرده اند:

نخود - اوزن - خردل

این همی ندارد ولی برای اصطلاحات درم نوشته اند و اسمی برای درم پیدا نکردند چه ضرر داشت که ده درم متقال را معین میکردند؟

برای صد درم هم که سیرا معین نودمانند

ولی برای ده هزار درم و صد هزار درم هم اسمی معین نکرده اند.

خوب بود برای ده هزار درم من را و برای صد هزار درم خروار را معین میکردند و اینها هم یک اصطلاحات معمولی است و ضرری نداشت که برای ده درم متقال و برای ده هزار درم من که تقریباً نزدیک هم هست من شامو برای صد هزار درم هم خروار معین میشد و این اشکالی هم ندارد.

دیگر از چیزهائی که در اینجا قید شده و بنظر بنده خوب نیست اجزاء مقیاس طول است.

در اینجا ده یک ذرع موسم شده است بگرمه و صد و یک ذرع به پبرو بالاخره هزار یک ذرع میوه.

این اسمی هر چند اشکالی ندارد ولی درجائی که برای ذرع لازم میشود بگوئیم ذرع مربع

آنوقت نسبت به چندان خوش آمد

و مطبوع نیست و موی مریم چیز غریبی می شود.

بقعده بنده باید یک کلمه دیگری پیدا کرد و بجای استعمال کرد.

زیرا موی مربع اینقدرها لغت خوبی نیست.

البته در وضع قانون جنبه فصاحت و بلاغت را هم نباید از دست داد و استعمال کلماتی که تنافر دارد خوب نیست

دیگر از چیزهائی که بنده در نظر دارم و سابق بر این هم در نظر داشتم این است که واحد مقیاس نقد آریا فرانست یا تومان؟

بجدول حسابها که گاه گاهی نگاه می کنیم واحد پول را گاهی فران و گاهی تومان میگیرند.

وقتی که عدد صحیح را فرانس میگیرند اشارش دینار است و وقتی که عدد صحیح را تومان میگیرند اشارش فران خواهد بود و باین ترتیب غالباً در محاسبات دچار اشکال میشود.

بقعده بنده واحد نقد را چنانچه اصطلاح هم هست باید تومان گرفت زیرا همیشه گفته می شود:

فلان ثباتی و در تومان حقوق دارد نه سیصد و بیست فران، یا فلان و سکیل دویست تومان حقوق دارد نه ده هزار فران یا فلان وزیر هفتصد و پنجاه تومان مواجب دارد نه هفت هزار و پانصد فران

بهر حال جامعه اینطور اصطلاح دارد پس اگر واحد مقیاس پول را تومان بگیریم ضرری ندارد و در این صورت دیگر هیچ محتاج نخواهیم شد که همی معین را غیب و جلوبیریم و در محاسبات دچار اشکال شویم.

این بود نظریات بنده و پیشنهادهائی هم در این باب تقدیم کرده ام

نایب رئیس - آقای ضیاءالواعظین (اجازه)
ضیاءالواعظین - در قسمت های اخیر فرمایشات آقای یاسائی بنده عرض ندارم و متوسط برای مجلس مقدس است

ولی در قسمت اول راجع به اوزان و موازین شرحی را که فرمودند بنده چون عضو کمیسیون فواید عامه بودم لازم است عرض کنم که این موضوع هم در کمیسیون فواید عامه مطرح مذاکره شد و خود بنده هم یکدقتها و مراجعاتی کردم.

اتفاقاً این اسمی که اتخاذ شده است در لغت بیشتر مناسب با معنی است.

وزن مصدر است.

هذاوزان ذاک همانطور که فرمودند وزن یعنی سنگینی و جرمش هم اوزان است ولی موازین که بمعنی مفروض میزان است و بمعنی آلتی است که چیزی را با آن بسوزین شود ... یا لفظ اوزان حذف

وزن میکنند.

ما از این لایحه و تقانون نظری بترازو و آلتی که بالا چیزی را وزن میکنند نذاریم.

بلکه نظراً بسنگ است.

ترازو هر چه میخواهد باشد نظر و مقصود ما از این لایحه سنگ است.

همان سنگی که در شیراز بعد متقالت یک من گفته می شود. در جای دیگر بهزار متقالت یک من گفته می شود.

در کازرون یک طور است و در تهران یادرجای دیگر یک نوع.

مقصود من این است که این قانون توجید وزن و سنگ است و سعی میکنم تا در تمام مملکت وزن را بیک شکل واحد در آورد که در آذربایجان با ساوجبلاغ یا جای دیگر هم جا یک شکل باشد

در اینصورت بنده تصور میکنم این ادعای که در لایحه در نظر گرفته شده است بهتر با اصل معنی تناسب دارد تا آنکه مقصود چنانچه است

یاسائی - بنده توضیح دارد
نایب رئیس - اگر توضیح نظامنامه ایست بفرمائید

یاسائی - بلی توضیح نظامنامه ایست آقای ضیاءالواعظین مقصود بنده را طور دیگر ملتفت شدند فرض بنده این بود که میزان لغت عربی است یعنی آن چیزیکه شما چیز دیگری را بوسیله اومیسنجید همین دلیل که میگوئید واحد قیاس - همین دلیل بقعده بنده اوزان قلع است

نایب رئیس - آقای طهرانی (اجازه)
آقای محمد علی طهرانی - بنده مخالف با عقیده آقای یاسائی هستم

نایب رئیس - باماده موافقت یا مخالف؟

آقای محمد علی طهرانی - باماده موافقت

نایب رئیس - آقای وکیل الملک (اجازه)
وکیل الملک - موافقت

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)
آقا سید یعقوب - موافقت

نایب رئیس - آقای کازرونی (اجازه)
کازرونی - عرضی ندارم

نایب رئیس - بیس مخالفی نیست؟

بعضی از نمایندگان - خیر

نایب رئیس - پیشنهادهائی که رسیدند قرائت میشود

پیشنهاد آقای یاسائی (شرح آنی قرائت شد)
 بنده پیشنهاد میکنم کلمه اوزان تبدیل بسوزین شود ... یا لفظ اوزان حذف

گردد.

نایب رئیس - عقیده آقای مخبر چیست؟

مخبر - لازم است عرض کنم که در اینجا دو قسمت است.

یکی موضوع مذاکره در الفاظ و عبارات است.

و یکی اصل قضیه است.

اما در اصل قضیه خاطر نمایندگان محترم مسبق است که وقتی یک لایحه تصویب میشود باید طوری باشد تا در خارج هم بتواند جریان پیدا کند و این اصل همیشه منظور نظر ما بود.

اما قضایای لفظی البته بسته بنظر مجلس است که هر بی باشد یا فارسی هر طور رای دادند و در مجلس قابل توجه شد البته میروند بکمیسیون و در هر حال بنده شخصاً این پیشنهاد آقای یاسائی را نمیتوانم قبول کنم و بنظر مجلس و اگر آنگاه میگویم

نایب رئیس - رأی میگیریم پیشنهاد آقای یاسائی

صدر الاسلام - بکدام پیشنهاد

نایب رئیس - بشدیل کلمه اوزان بموازین

مجدداً قرائت می شود تا در دست معلوم شود.

(مجدداً بشرح سابق خوانده شد)

نایب رئیس - آقای دست غیب (اجازه)

دست غیب - پیشنهاد بطور تردید نمیشود کرد. باید تلبلیکی از این دوشق را قبول کنند و بعد پیشنهاد نمایند

یاسائی - بنده پیشنهاد میکنم که لفظ اوزان حذف شود

نایب رئیس - بخذف که نیست در این گرفت پیشنهادتان را تجدید کنید تا رأی گرفته شود

(پیشنهاد دیگر آقای یاسائی بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم در ماده اول ذرع به گز و لفظ رطل به بیانه تبدیل شود.

نایب رئیس - توضیح بدهید

یاسائی - توضیحی ندارم. همان بود که عرض شد.

نایب رئیس - عقیده آقای مخبر چیست؟

مخبر - بنظر مجلس و اگر آنگاه میگویم

نایب رئیس - رأی میگیریم باین پیشنهاد

آقایانسی که تصویب میکنند قیام فرمایند.

(جمعی قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد. خطاب با آقای آقا سید یعقوب. پیشنهاد سرکاره در ضمن این پیشنهاد تصویب شد. پیشنهاد شاهزاده شیخ الرئیس (بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیش نهاد می کنم - لایحه وزن و مقدار و مقیاس نوشته شود

نایب رئیس - آقای شیخ الرئیس (اجازه)

محمد هاشم میرزا شیخ الرئیس - اگر خواسته باشید تا تانی که الان معمول است حفظ کرده باشید بقعده بنده بهتر این است که اصلاً جمع لفظ میزان یا وزن لازم نیست و برای اینکه اجزای آن معمولی هم خارج نشده باشیم خوبست نوشته شود لایحه وزن و مقیاس و مقدار. و اینطور بهتر است.

نایب رئیس - رأی میگیریم پیشنهاد شاهزاده شیخ الرئیس

آقایان موافقت قیام فرمایند (چند نفری قیام کردند)

نایب رئیس - تصویب شد

پیشنهاد آقای یاسائی (اینطور قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم در جدول (۱) واحد مقیاس نقد (تومان) نوشته شود.

وزیر فواید عامه بقعده بنده واحد مقیاس پول هر چه کوچکتر باشد بهتر است و از این جهت تومان زیاد است و بنده عقیده داشتم که قران را هم معین نکنند و اگر ریا را استعمال کنند بهتر است در هر حال تومان زیاد است.

مخبر - عرض میکنم در مسئله واحد پول که پیشنهاد کرده اند اگر آقا موافقت فرمایند که این مسئله مراجعه شود به وزارت مالیه و با نظر وزارت فواید عامه و مالیه اینکار معین شود بهتر است زیرا اگر حالا ما بیائیم یک مرتبه این پیشنهاد را قبول کنیم و بعد وزارت مالیه و فواید عامه نظر دیگری داشته باشند این خوب نیست در هر صورت اینکار با نظر آنها دقت و اصلاح شود بهتر است

نایب رئیس - رأی میگیریم پیشنهاد آقای یاسائی.

آقایانسی که موافقت قیام فرمایند (معدودی قیام کردند)

نایب رئیس - تصویب شد. پیشنهاد دیگر آقای یاسائی:

(باین مضمون خوانده شد):

بنده پیشنهاد میکنم در جدول (۱) در برابر مقیاس های جدید موازین و مقادیر قدیمه هم توضیح داده شود که مقایسه برای هر کس آسان شود.

نایب رئیس آقای یاسائی (اجازه)

یاسائی. اگر چه بنده توضیحات خودم را کاملاً عرض کرده ام ولی مجدداً عرض میکنم که باید در برابر متریک که حالا قبول میکنیم و مثلاً اسمش را اگر بگذاریم بقیه هم که این متر معادل باجه اندازه از ذرع قدیم است و الا در حساب

اشتباه میشود مثلاً متر گویا چهارده گره و دوخمس گره است پس این قید را باید بکنیم که ذرع جدید معادل با ۱۴ گره دو خمس گره قدیم است. برای اینکه الان یک مامولانی شده و دست اشخاص داده شده است

فرضا بنده هزار ذرع پارچه از یک کسی میخواهم.

وقتی می خواهم مطالبه کنم اطرفین نیدانم بنسب اصول جدیده چقدر باید مطالبه کنم

این مقایسه اسباب اشتباه می شود لذا این توضیح بقعده بنده لازم است. مخبر - عرض می کنم در این قسمت مانعی ندارد.

ولی در اینجا اساس مسئله و اساس مشکلاتی که در اوزان و مقادیر پیدا شده است ناشی از این است که در هر جایی یک اصطلاحات مخصوصی دارد شما حالا آمدید سطر رامین کردید و گفتید فلان قدر میلیونیم دور کرده بدم را آمدید فلان مقدار آب با فلان درجه حرارت معین کردید حالاً می خواهید تطبیق کنید اولاً باید فهمید که این تطبیق را باجه باید کرد یا سستی که در طهران معمول است؟ آقا این تطبیق را مجلس شورای ملی باید بکند یا دولت؟

بقعده بنده این کار را دولت باید بکند که وقتی سنگ ها درست می کنند در مقابل آن اسمی اوزان معموله را بگذارند.

ولی حالا شما آمدید مال طهران رامین کردید آن وقت در خراسان و آذربایجان اسباب زحمت خواهد شد و اشکال پیدا خواهد کرد

نایب رئیس - رأی می گیریم پیش نهاد آقای یاسائی.

آقایانسی که موافقت قیام فرمایند (چند نفری قیام کردند)

نایب رئیس - تصویب شد

پیشنهاد آقای عماد السلطنه (اینطور قرائت شد)

بنده پیش نهاد می کنم - لایحه سنجش و بیاماش نوشته شود. اصداً السلطنه

نایب رئیس - آقای عماد السلطنه (اجازه)

عماد السلطنه - چون آقایان توجهی که لغات فارسی قدیمی خودمان معمول شود و این دو کلمه مخصوصاً در پیش زار معین و در هاتین خیلی معمول و متداول است باین جهت بنده پیش نهاد کردم که لایحه سنجش و بیاماش نوشته شود و نزدیک بقعده هم قیام فرمایند

هم هست

مخبر - چون بنده می بینم اکثریت مجلس با این پیش نهاد موافق است و غالباً آقایان اعضاء کمیسیون هم فرمایند صحیح است لذا بنده هم قبول می کنم

نایب رئیس - پیش نهاد آقای اشگر قرائت میشود.

اشگر - پیش نهاد بنده دیگر مورد ندارد. چون قبول کردند (پیش نهاد دیگری از طرف آقای یاسائی بمضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیش نهاد می کنم.

نوشته شود فقط (لایحه مقیاسها)

نایب رئیس - باز همین پیشنهاد را تعقیب می کنید؟

یاسائی - چون قبول کرده اند دیگر عرضی ندارم.

(پیشنهاد دیگر آقای یاسائی باین ترتیب خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم در جدول (۱) در برابر ده درم متقال نوشته شود: و ایضاً ده هزار درم بمن نامیده شود و صد هزار درم بخروار موسوم گردد.

یاسائی

نایب رئیس - آقای یاسائی (اجازه)

یاسائی - در این جدول نوشته شده است درم مساویست با یک گرم ولی اضعاف درم را صحیح ننوشته اند و فقط نوشته اند ده درم و متقال را که یک کلمه معمول و متداولی است میگذارند خیلی بهتر و مناسب تر بود و برای ده هزار درم هم من رامین کنیم و بجای صد هزار درم هم خروار را معلوم نمائیم که هم آشنا باین اصطلاحات هستند و خیلی هم معمول و متداول است و اگر ما بجای این کلمات اصطلاحات خودمانی را بگذاریم خیلی مناسب تر خواهد بود.

مخبر - در این قسمت البته اگر آقایان نمایندگان محترم یک کلمه پیدا کنند در مقابل ده درم که اسباب اشکال نشود بهتر است و البته باید قبول کرد ولی علت اینکه ما متقال را بجای ده درم نگذاشته ایم برای رفع همان اشتباهی است که توضیح دادم زیرا متقال الان بیخ گرم است و در دوواخته هم همینطور استعمال میشود و اگر حالا بیائیم بگوئیم ده گرم یک متقال باشد اسباب اشکال میشود پس بنا بر این خوبست مجلس شورای ملی یک کلمه پیدا کند که نزدیک بمقصود باشد خواه مستعمل خواه کلمه جدید باشد البته بهتر است و مخصوصاً اگر یک کلمه جدیدی پیدا کنیم خیلی بهتر از متقال خواهد بود چون کمتر اشکال دارد.

نایب رئیس - رأی میگیریم پیشنهاد آقای یاسائی

آقایان موافقت قیام فرمایند (عده ای قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد

پیشنهاد شاهزاده شیخ الرئیس (باین مضمون خوانده شد)

رئیس - آقای دکتر اجاباها السلطنه (اجازه)
احیاء السلطنه - بنده راند صورت مجلس جزو غائبین بی اجازه نوشته اند در صورتی که بنده عرض بودم شرحی هم عرض کرده بودم
رئیس - تحقیق میشود بعد اصلاح میشود
آقای حائریزاده (اجازه)
حائریزاده - قبل از دستور عرض دارم
رئیس - آقای شیروانی
شیروانی - عرض بنده هم قبل از دستور است
رئیس - آقای سرکشیکزاده (اجازه)
سرکشیکزاده - بنده هم قبل از دستور عرض دارم
رئیس - صورت مجلس گویا اشکالی نداشته باشد؟
(گفتند - خیر)
رئیس - آقای حائریزاده (اجازه)
حائریزاده - امروز لایحه اوزان و مقادیر جزو دستور است لیکن یک خبری از کمیسیون مبتکرات راجع به تبصیر عشر شرعایات مملکتی بجهت مازاد و صجبه داده شده و تصور میکنم فوریت آن بیشتر باشد
 چونکه دولت مشغول تنظیم بودجه سال آتی است و باید نظر مجلس هم در این خصوص معلوم شود
 لذا استدعا میکنم قبل از شروع به دستور این خبر کمیسیون مبتکرات را مطرح بفرمایند تا رأی بقابل توجه بودن آن داده شود
 بعد وارد دستور بشویم
 یکی دیگر هم اینکه کمیسیون مبتکرات فقط ارجاع بکمیسیون بودجه را تقاضا کرده است و بنده معتقد بکمیسیون هم مراجعه بشود
رئیس - آقای شیروانی (اجازه)
شیروانی - البته غالب آقایان این هریضی را که بنده میخواهم عرض کنم مطلع هستند در ولایات و شهرها سابقاً یک عوایدی بتوان عایدات بلدی اخذ میشده است
 این عایدات یک چیزی است که نسبت بهر محل تقریباً برای مخارج بلدی کافی است ولی وقتی که تمام اینها روی هم جمع کنند و از ولایات بگیرند برای بودجه مملکتی آن اندازهها قابل نیست که تأثیری هم در کم و زیاد بودن ندارد
 مجلس شورای ملی هم در دوره دوم یک عایدات مخصوص بتوان نوازل برای

بلدی های ولایات وضع کرد و این هم در سنوات اخیر بجهت ترمیم افتاد و یک عایدات خوب محل شده است ولی بالاخره این عایدات مانع مصرف و عنوانی که قبل از مشروطیت و در حین مشروطیت وضع شده است
 نرسیده است و حالا هم نرسیده بلکه سابقاً چون بتوان مالیات مملکتی گرفته میشد و کلانترهای محل از بابت مخارج این پولها را میگرفتند
 اداره کلانتری و نظایر آن پولها را به صرف شهر میرساندند
 ولی بعد که ادارات در قلم شد و این پول را با ادارات مالمه دادند بکلی جزو عایدات مملکتی شده
 و بالاخره پول خاصی که بعنوان مخارج خاصی گرفته میشد جزو عایدات کلی مملکتی محسوب شده
 وضعیت خرابی ولایات و نداشتن حفظ الصحه و بی ترتیبی امور معاش مردم و بالاخره فقدان بلدی هم یک چیزی است که لازم نیست بنده در آن خصوص توضیح زیادی بدهم البته همه آقایان میدانند
 بنابه همین نظریه و اینکه در این خصوص شرح مسیولی از ولایات بما میرسد این بود که بنده یک ماده واحد بطور طرح قانونی تقدیم مجلس شورای ملی میکنم و اکثر آقایان هم امضا فرموده اند
 (و شاید اگر میداد همه آقایان امضا میفرمودند) که عایدات بلدی هر محلی به صرف همان محل برسد
 بعضی از نمایندگان صحیح است
رئیس - آقای سرکشیکزاده (اجازه)
سرکشیکزاده - بنده برای اینکه وقت مجلس را تضییع نکرده باشم عرضم را مختصر عرض میکنم ولی در عین حال این عرضی که میخواهم بکنم خیلی مهم است
 دیروز در روزنامه ستاره ایران شرحی از یک اکتشافاتی نوشته بود که از نقطه نظر تمدن قدیم ایران و تاریخ ایران خیلی مهم است این است که بنده میخواهم از وزارت معارف در این خصوص استوایی بکنم ولی چنانچه آقایان ملاحظه بفرمایند آقایان وزراء جواب استوالات را شاید بعد از ۳ ماه هم حاضر نمیشوند بدهند
 این بود که لازم دانستم هریض خودم را در مجلس شورای ملی عرض کنم که چون این یک سرعت مهمی نسبت به تمدن و تاریخ ایران بوده است وظیفه نظایر است این اشخاص که این کار را کرده اند تعقیب نماید و این مجسمه که گفته میشود کشف شده است بگیرند و مرتکبین راهم مجازات کنند و بقیه بنده لازم است هیئت دولت برای حفريات قانونی تهیه نموده و بجلس شورای ملی پیشنهاد کنند
 زیرا چنانچه ملاحظه میشود در سال

شاید یک کرور از حفريات مملکت استفاده مینمایند و در بودجه دولت دو هزار تومان بیشتر از تاریخچه پیش بینی نشده بنا بر این بنده خواهم عرض کنم که نظایر باستی این مسئله را با نهایت جدیت تعقیب کند و معلوم کند این اشخاص که این کار را کرده اند کی ها بوده اند و بزودی این چیزی را که برده اند استرداد کنند
 بعضی از نمایندگان صحیح است
رئیس - لایحه اوزان و مقادیر از ماده چهارم مطرح است
حائریزاده - بنده پیشنهاد میکنم فعلاً خبر کمیسیون مبتکرات مطرح شود
رئیس - بنویسید بدهید تا رأی بگیریم ماده چهارم
 (این طور فرات شد)
 ماده چهارم - کلیه مقیاسهائی که تهیه میشود باید کاملاً مطابق با نمونه های رسمی باشد که از طرف دولت تهیه شده و مقدار هر یک با اعداد و تمام حروف بطور واضح و ثابت بر روی آنها رسم شده باشد مگر اوزان خیلی کوچک که رسم مقادیر آنها فقط با ارقام هندسی کافی است
رئیس - آقای اشکر (اجازه)
اشکر - بنده عرض ندارم
رئیس - آقای کلزونی (اجازه)
کلزونی - عرضی ندارم
رئیس - آقای سلطان العلماء (اجازه)
سلطان العلماء - این جانور شده مگر اوزان خیلی کوچک
 این لفظ بهم است و اگر نوشته شود اجزاء واحد مقیاس بنظر من بهتر است
 ملاحظه نمایند نماینده معتمد ماده چهارم این است که اوزانی که تهیه میشود مقدار آنها با تمام حروف بطور واضح در روی آنها رسم شده باشد حالا پاره اوزان بقدری کوچک است که نمیتواند تمام حروف را روی آن بنویسند باین جهت نوشته شده برای اوزان خیلی کوچک ارقام هندسی کافی است که روی آن رسم کنند حالا اگر آن مقیاس بزرگ بود با حروف مقدار آن را روی او میگذارند و اگر خیلی کوچک بود نیسگذارند
رئیس - آقای تهرانی (اجازه)
آقا شیخ محمدعلی تهرانی - بنده تمام حروف را چون مجمل است از معبر محترم کمیسیون استدعا میکنم بنویسند به لفظ فارسی چون تمام حروف هم از فرانسه و غیره است و بهتر اینست نوشته شود تمام حروف بفارسی
 معبر البته مقصود هم همان است که حروف و اعدادی که روی اوزان میگذارند

فارسی باشد خود دولت هم متوجه خواهد بود که حروف فرانسه یا انگلیسی یا لاتین نباشد و فارسی باید باشد مطلب واضح است
رئیس - رأی بگیریم بماده چهارم باسانی - بنده پیشنهادی دارم
 (پیشنهاد ایشان شرح ذیل فرات شد)
 بنده پیشنهاد میکنم بجای اوزان خیلی کوچک نوشته شود (وزنه های خیلی کوچک)
 باسانی - بقیه بنده با اظهاراتی که در جلسه گذشته کردم اوزان فلط است و مفرد اوزان وزن است و یک لفظ فلط خوب نیست در قانون نوشته شود و بهتر این است همانطور که بنده پیشنهاد کردم نوشته شود وزنه های خیلی کوچک معبر - بنده بنظر نمایندگان محترم واگذار میکنم البته اگر غلط باشد رأی نمیدهم
رئیس - آقایانیکه این اصلاح را قابل توجه میدانند تقیام فرمایند
 (عده قلیلی قیام نمودند)
رئیس - قابل توجه شد و رأی بگیریم بماده چهارم آقایان موافقت قیام فرمایند
 (اغلب قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد
پیشنهاد آقای حائریزاده فرات میشود
 (شرح آتی فرات شد)
 بنده پیشنهاد میکنم راپرت کمیسیون مبتکرات نمره ۱۴ مطرح شود
رئیس - آقای سهام السلطان (اجازه)
سهام السلطان - چون این قانون مطرح است بقیه بنده خوب است این قانون را خاتمه بدهیم چون چند ماده بیشتر نیست بعد از اینکه این قانون تمام شد آنوقت مطرح شود و خوب نیست لایتنقطع دستورا تغییر بدهیم
حائریزاده - بنده اصراری ندارم که همین الان مطرح شود محتاج پیشنهاد هم نمیدانم و بوجوب نظامنامه پیشنهاد راجع به دستور هم مقدم بر سایر پیشنهادات خواهد بود
 جلسه سابق هم تقاضا کرده بودم و حالا هم قبل از اینکه این قانون مطرح شود تقدیم کرده بودم
 عجلاننا باشد و پس از ختم مذاکرات مطرح شود
رئیس - آقای سرکشیکزاده (اجازه)
سرکشیکزاده - فعلاً عرضی ندارم خواهم عرض کنم در وسط دستور نمیشود پیشنهاد کرد
رئیس - ماده پنجم
 (شرح آتی فرات شد)
 ماده پنجم کلیه تجار و کسبه و قیاندانها و صنعتگران و غیره که در حجره یا دکان

و یا کاروانسرا و یا کارخانجات و تجارتخانهها و غیره دارای اوزان و مقیاسهای قلب بوده و یا بوسیله آلات نقلی وزن و کیل نمایند و اندازه بگیرند علاوه بر ضبط آن آلات از ۳۰۳ تا یکماه به حبس تعزیری قابل ابتیاع مطابق تشخیص محکمه محکوم خواهند بود
رئیس - آقای اشکر (اجازه)
اشکر - عرضی ندارم
رئیس - آقای دستغیب (اجازه)
دستغیب - بنده هم عرضی ندارم
رئیس - آقای کلزونی
کلزونی - این ماده میگویند هرگاه تجار و کسبه و قیاندان و صنعتگران دارای یک وزن و کیلی باشند یا بوسیله وزن و کیل نقلی یک دادوستدی بکنند باید حبس شوند بنده نمیدانم فرضاً در یکی از حجرات یا دکان یک سنگی پیدا شد که مطابقت نکرد با آن ترتیبی که دولت تعیین کرده است لیکن هیچوقت هم با آن سنگ معامله نکرده بود و شاید هیچ ابداً قصد معامله هم نداشته است آیا بجز در اینکه این سنگ در آنجا باشد باید آن کاسب یا تاجر حبس شود؟ یا فقط در صورتی که با آن دادوستد نماید حبس میشود؟
 و آیا در صورتیکه یک سنگ و وزنی در آنجا پیدا شود و معامله با آن نکرده باشد آنگاه بنظر کفایت از طرف دولت فراهم شد بلدی معمل آن را اعلان و چهار ماه بعد از نشر اعلان در ولایات و شش ماه در ایالات کاملاً بوقوع اجراء گذارده خواهد شد
 یا آنکه اگر سنگ نقلی پیدا شود و معامله هم نکرده باشد هم سنگ را ضبط میکنند و هم حبس میکنند؟
 میخواهم آقای معبر در این خصوص یک توضیحی بدهند تا بنده ملتفت شوم معبر - در اینجا اصلاً اساس مطلب برای اینست که بعد از آنکه این قانون وضع شد و اوزان و مقادیر مرتبه شکل شد دیگر نباید اوزان دیگری را وضع و استعمال کنند باین جهت در ماده نوشته شده که آلات نقلی ضبط خواهد شد و حالا شما میفرمائید که ممکن است در یک دکانی سنگهائی باشد که با آن کار نکنند البته خیلی چیزها است که ممکن است دست هم با آنها نزنند یا ببرد نهند
 وقتی هم نباشد و در یک گوشه باشد ولی اگر در موقعی که آن سنگ را استعمال کنند البته میگیرند و مجازات هم خواهد شد ولی اگر میخواهند استعمال کنند وقتی هم نباشد که ببردش نیخورد و دور میاندازد
 بنا بر این در موقعی که استعمال کنند مجازات میشود و اگر هم قبضی است مثل یک اماشی یا یک چیز دیگری در گوشه دکانش نگاه میدارد
 در هر صورت در موقع استعمال ضبط

مبشود مرتکب هم مجازات میرسد
رئیس - آقای سلطان العلماء (اجازه)
سلطان العلماء - بنده عرضی ندارم
آقای سید یعقوب - بنده بعد از جواب آقای معبر یک توضیحی در جواب آقای آقامیرزا املی دارم اجازه میفرمائید
رئیس - اگر مخالفه بفرمائید
آقای سید یعقوب - خیر موافقم لیکن درست توضیح داده نشد
شیروانی - بنده مخالفم
رئیس - بفرمائید
شیروانی - بنده با خدمتت حبس قابل ابتیاع مخالفم پیشنهادی هم در این خصوص داده ام و در موقع توضیح میدهم
آقای سید یعقوب - حالا ممکن است عرض بکنم؟
رئیس - بفرمائید
آقای سید یعقوب - اگر آقای آقا میرزا املی نماینده معتمد ماده پنجم را ملاحظه کرده باشند رفع اشتباهشان میشود در ماده پنجم نوشته شده پس از انقضای مدت مذکور در ماده هشتم استعمال کلیه مقیاسهای سابق اکیهاً ممنوعست و در واقع ماده پنجم بیان ماده هشتم است ماده هشتم هم میگوید
 «همینکه در نقطه ای از مملکت وسائل اجرای این قانون بقدر کفایت از طرف دولت فراهم شد بلدی معمل آن را اعلان و چهار ماه بعد از نشر اعلان در ولایات و شش ماه در ایالات کاملاً بوقوع اجراء گذارده خواهد شد»
 مسلماً وقتی که قانون وضع شد مقنن مدتی از برای اجرای آن قانون قرار میدهد بعد از آن مدت دیگر فلان کاسب یا تاجر نمیتواند بگوید من اطلاع نداشتم و عدم علم در اینجا فایده ندارد و اگر تعلف کرد قهراً مجازات میشود
 اما اینکه آقای شیروانی فرمودند با حبس قابل ابتیاع مخالفم اگر ملاحظه بفرمائید این در واقع یک اصل و یک اساسی است درست است هر کس از قانون تخلف کند مجازات باید بشود ولی این عمل یک عمل شنیعی نیست
 این است که در این جا ذکر شد قابل ابتیاع مانی هم ندارد
 اگر چنانچه مانگا بکنیم بقوانین آسانی می بینیم مجازات نقدی هم درش هست و اشکالی هم ندارد و فلسفه ندادن که مانی گوئیم مجازات نباید درش ابتیاع باشد
 بنا بر این بعضی جرمها که اهمیت افوق ماده ندارد اگر بنظر محکمه تشخیص داده شود و یک جزای نقدی از برای متخلف قابل بشود مانی ندارد

رئیس - آقای طهرانی (اجازه)
آقا شیخ محمدعلی طهرانی - اگر چه هر نوشته باید نسبت ببقا خودش صریح و تام الاقافه باشد لیکن در قانون بیشتر باید در عبارت این معنی بشود
 این جا عبارت را یک شکلی نوشته اند که اولاً این که مراد قانونگذار این نباشد ولی این معنی دانسی رساند مثلاً اگر کسی در خانه خودش یک من آرد را یک سنگی که غیر از سنگ دولتی باشد بکشد و یک کسی بدهد باید از سه روز تا یک ماه حبس شود عبارت شکل فریبی است
 و کلیه تجار و کسبه و قیاندانها و صنعتگران و غیره این یک لفظ کش داری است که کلیتاً شامل غیر متاملین را شامل می شود
 که در حجره یا دکان یا کاروان ساروا یا کارخانجات و تجارتخانه و غیره هم یک لفظ کشداری است
 این موضوع حکم و موضوع جرم است و باین عمومیت گمان نمیکنم مراد قانونگذار باشد یعنی همی که در این باب نظریات کرده اند این بوده است که کلیه معاملات که عملی است و در خارج می شود اگر غیر از اوزان رسمی دولت باشد مجازات دارد
 نه این که بطور مطلق هر کس هر معامله بکند و با سنگی را استعمال کند ولو اینکه برای خرید و فروش هم نباشد این مجازاتها برای او استعمال می شود
 در مسئله حبس هم بنده عقیده دارم که نوشته از سه روز تا یک ماه حبس و با اوزان نوسان ناسی تومان محکوم خواهد شد چون حبس را قابل ابتیاع نباید قرارداد چون چون کلیه حبس قابل ابتیاع یک نوع مجازات است و مجازات است و مجازات را سبب و سبب و غیره نیست تمام یا بوط است یا گروانکه یا آرشین همین طور در سایر شهرهای سرحدی
 لذا این پیشنهاد را بنده تقدیم نمودم و در متن این پیشنهاد هم اصرار ندارم که عبارت همین طور باشد که بنده نوشته ام چون بنده با عجله نوشتم
 و خیال میکنم جایش هم همین جا باشد که بعد از لفظ آلات نقلی نوشته شود
 و اوزان و مقادیر منسوخه و اوزان و مقادیر خارجه چون آنها را که منسوخ میکنیم از اعتبار می افتد و اگر کسی استعمال کند بوط روسی را استعمال کند این نقلی نیست و میشود گفت نقلی است ولی نباید استعمال کرد
 پس باید گفت استعمال آنها هم منسوخ باشد و اوزان و مقیاسهای قلب کافی نیست و این مقصود را نمیرساند
 چون اوزان خارجه نقلی نیست مهر هم وارد بنا بر این بهترین است نوشته